

На основу члана 45 Закона о порезу на доходак („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 60/10) и члана 12 става 1 тачке с) Закона о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ „(Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 19/07), директор Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ, доноси

П Р А В И Л Н И К О ПРИМЈЕНИ ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК

ПРВИ ДИО – ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1 (Предмет)

Овим правилником се утврђује начин примјене одредаба Закона о порезу на доходак (у даљем тексту: Закон) које се односе на:

- a) начин утврђивања опорезивог дохотка;
- b) начин утврђивања годишње пореске основице;
- c) начин обрачунавања и плаћања пореза на доходак;
- d) критеријуми плаћања пореза на доходак од самосталних дјелатности у годишњем паушалном износу;
- e) облик и начин вођења пореске картице;
- f) облик и начин попуњавања пореских пријава и других евиденција;
- g) облик и садржај пословних књига и евиденција на основу којих се утврђује доходак од самосталних дјелатности;
- h) начин обрачуна амортизације;
- i) облик и садржај евиденција о добицима који се дају у наградним играма;
- j) исплата у готовом новцу и друго.

Члан 2 (Предмет опорезивања)

(1) Предмет опорезивања је доходак који физичко лице из члана 3 Закона оствари у току пореског периода из свих извора утврђених чланом 5 Закона, а који чини разлику између остварених прихода који се, у смислу одредаба Закона, сматрају опорезивим приходима и расхода који се као нужни за остварење тих прихода, могу одбити.

(2) Предмет опорезивања су и сви приходи остварени по основу обављања нерегистроване дјелатности, као нпр. радом на црно или обављањем самосталне дјелатности без одобрења надлежног органа.

(3) Код утврђивања основице за опорезивање прихода из става 2 овог члана, расходи које је имало физичко лице које је те приходе остварило, не могу се одбити.

Члан 3 **(Мјесто стицања дохотка)**

- (1) Мјесто стицања дохотка на које се порез плаћа по одбитку је Брчко дистрикт Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Дистрикт) кад исплатилац дохотка, резидент или нерезидент има мјесто пословања у Дистрикту а доходак којег исплаћује исказује или би морао да исказује као расходе у својим пословним књигама.
- (2) Мјесто стицања дохотка од самосталне дјелатности је Дистрикт ако се мјесто пословања налази у Дистрикту, а остварени приходи се односе на то мјесто пословања.
- (3) Мјесто стицања дохотка од некретнина је у Дистрикту ако се некретнина налази у Дистрикту.
- (4) Мјесто стицања дохотка од покретних ствари укључујући и отуђење покретне имовине је Дистрикт ако се мјесто пословања резидента или нерезидента налази у Дистрикту.

ДРУГИ ДИО – ГЛАВНИ ДИО

ГЛАВА I – ОПШТИ ПРИНЦИПИ УТВРЂИВАЊА ДОХОТКА И ОПОРЕЗИВОГ ДОХОТКА

Члан 4 **(Приходи који се не сматрају дохотком)**

- (1) У складу с чланом 6 ставом 1 тачком а) Закона, дохотком се не сматрају приходи од расподеле добити предузећа по основу учешћа у капиталу као што су: дивиденде и удјели, као и приходи од отуђења финансијских инструмената, односно приходи од отуђења удјела у капиталу, односно дионица и обвезница.
- (2) Приходом се не сматра и доходак исплаћен у виду социјалне помоћи из средстава синдикалне чланарине, као ни друге социјалне помоћи које пружају лица регистрована за хуманитарне сврхе.
- (3) У складу с чланом 6 ставом 1 тачком м) Закона, не сматрају се дохотком подстицаји за привредни развој, који се додјељују у складу с прописима Дистрикта, затим подстицаји ентитета, Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ) и међународних организација.

Члан 5 **(Приход на који се не плаћа порез на доходак)**

У складу с чланом 7 ставом 1 тачком d) Закона, не плаћа се порез на доходак на приходе по основу накнаде штете због посљедица несреће на раду до висине износа утврђеног посебним прописима који регулишу ову област.

Члан 6 **(Утврђивање пореске основице)**

Основица пореза на доходак из члана 8 става 1 Закона се утврђује тако да се:

а) саберу сви опорезиви дохоци примљени у новцу, стварима или правима, остварени у Дистрикту, ентитетима или иностранству, ако Законом и овим правилником није другачије прописано, осим оних из члана 8 става 2 Закона, које резидентни порески обвезник оствари у току пореског периода из једног или више извора утврђених чланом 5 Закона;

b) од дохотка утврђеног у складу с тачком а) овог става одузима се пренесени губитак из члана 27 Закона, а потом се доходак додатно умањује за личне одбитке из члана 25 Закона и признату олакшицу из члана 37 става 3 Закона.

Члан 7 (Принцип благајне)

- (1) При утврђивању опорезивог дохотка приходи и расходи утврђују се према принципу благајне.
- (2) Према принципу благајне у обзир се узимају само приходи и расходи који су довели до промјене стања у благајни као што су: износ готовине, стање на банковном рачуну и слично и који су пореско релевантни.
- (3) Приходи се сматрају примљеним када порески обвезник њима може располагати.
- (4) Сваки промет на мало, без плаћања са рачуна на рачун пореског обвезника уз издавање фактуре и закљученог уговора, сматра се извршеним у тренутку предаје, односно пријема ствари или извршења услуге.
- (5) Расходи се сматрају насталим у тренутку када су умањили приход обвезника.
- (6) Новчани износ прихода и расхода у стварима утврђује се према тржишној вриједности.
- (7) Тржишна вриједност из става 6 овог члана је цијена која би се остварила при продаји у уобичајеном пословном промету.
- (8) Приходи се признају онеме ко их стекне, односно ко их оствари на основу свога рада и уложене имовине, као и капитала и других прихода прописаних Законом.
- (9) Расходи се признају онеме ко их је имао, а коме су признати и приходи.

ГЛАВА II – УТВРЂИВАЊЕ ДОХОТКА ОД НЕСАМОСТАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Члан 8 (Несамостална дјелатност)

- (1) Несамосталном дјелатношћу по основу које се остварују приходи у смислу члана 11 Закона, сматра се дјелатност у којој запослени обавља дјелатност по упутствима послодавца.
- (2) За одлучивање о томе да ли се ради о несамосталној или самосталној дјелатности узима се цјеловита слика међусобних односа, с тим да несамосталну дјелатност карактеришу чињенице да:
 - а) послодавац одређује врсту, мјесто и вријеме рада;
 - б) послодавац ставља на располагање запосленом средства за рад, нпр. пословни простор са опремом, радну одјећу, потребан материјал и друго;
 - с) послодавац сноси пословне издатке за запосленог, као што су путни трошкови, дневнице, теренски додатак, накнада за одвојени живот и друго;
 - д) послодавац запосленом исплаћује редовну плату;
 - е) послодавац сноси накнаду за обављање несамосталне дјелатности и за вријеме одмора и болести запосленог;
 - ф) запослени при обављању дјелатности користи само своју способност, а не и капитал;

g) запослени је обавезан да има одређени учинак, али не и одређени успјех.

Члан 9 (Послодавац)

(1) Послодавци су правна или физичка лица која запошљавају физичка лица и која им за рад исплаћују накнаду.

(2) Обавезе послодавца имају и:

а) исплатиоци дохотка од друге самосталне дјелатности из члана 14 става 5 тачке а) Закона;

б) порески обвезници држављани БиХ који су запослени у дипломатском или конзуларном представништву

стране државе или међународној организацији која има дипломатски имунитет у складу с чланом 4 ставом 1 тачкама б), с), д), е), ф) и г) Закона;

с) порески обвезници који доходак директно остварују из иностранства.

Члан 10 (Запослени)

(1) Запослени су физичка лица која обављају несамосталну дјелатност и која по том основу остварују приходе.

(2) Чланови Скупштине Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: члан представничког органа власти) у дијелу дохотка који остварују по основу тих дјелатности, опорезују се као запослени ако су у радном односу, односно ако се њихов доходак не опорезује као доходак од друге самосталне дјелатности у складу с чланом 14 ставом 5, тачком а) Закона.

Члан 11 (Приход од несамосталне дјелатности)

(1) Приходом од несамосталне дјелатности сматрају се:

а) сва примања запосленог која он оствари по основу рада, без обзира под којим називом или у којем облику су исплаћена;

б) сви примици који притичу по основу пријашњег радног односа, без обзира на садашњи статус тог лица, ако се ради о плати зарађеној за вријеме трајања радног односа независно када је дошло до прекида радног односа, односно када је раскинут уговор о раду.

(2) Приходом од несамосталне дјелатности у складу с чланом 11 ставом 2, тачкама а) и б) Закона сматрају се приходи:

а) за рад или услуге обављене ван редовног радног времена као што су: прековремени рад, ноћни рад, дежурство, додатак за услове рада, регрес за годишњи одмор, топли оброк исплаћен у новцу и слично;

б) које запосленом исплати треће лице са договором с послодавцем или без договора с послодавцем као што су: провизије, попусти, напојнице, награде и слично и сви други приходи које запослени оствари од трећег лица по основу обављања несамосталне дјелатности за послодавца;

с) за рад у комисијама или радним тијелима које успостави послодавац као што су комисије за: потребе пописа, израду појединих аката, избор нових радника, дисциплинска комисија и слично, који се опорезује као доходак од несамосталне дјелатности ако су послови које треба обавити у опису дјелатности послодавца, без обзира на вријеме извршења посла;

д) од унапријед исплаћене једне или више плата за рад који ће бити извршен у будућности, у ком случају се доходак од несамосталног рада сматра примљеним у текућем периоду и у цјелини подлијеже опорезивању;

е) зарађен у претходном периоду, а исплаћен у текућем периоду опорезивања нпр. због кашњења од стране послодавца или по одлуци суда, опорезује се у текућем периоду.

(3) Приходом се сматра и исплаћена ауторска накнада запосленом у радном односу од стране послодавца, а на основу уговора о раду, ако на тај начин запослени извршава своје радне обавезе.

(4) Приходом се не сматра доходак по основу ауторских накнада које послодавци и исплатитељи тих прихода исплаћују својим радницима и лицима која остварују накнаде на основу уговора о ауторским правима и сродним правима склопљеним између послодавца, односно исплатиоца прихода од несамоствалног рада с једне стране и тих лица с друге стране за ауторско дјело у складу с прописима који уређују ауторска и сродна права.

(5) У случају из става 4 овог члана приход је доходак од друге самосталне дјелатности из члана 14 става 5 тачке с) Закона.

Члан 12

(Користи од несамоствалне дјелатности)

(1) Користима из члана 11 става 2 тачке с) Закона сматрају се примања запосленог у стварима и услугама која се могу изразити новчано.

(2) Вриједност примања у стварима и услугама из става 1 овог члана утврђује се према тржишној вриједности са урачунатим порезом на додатну вриједност у мјесту давања ствари, односно извршења услуга.

(3) Користима у смислу става 1 овог члана сматра се и преузимање и измиривање пореске обавезе запосленог од стране послодавца, преузимање обавезе запосленог, као и опрост дуга запосленом.

(4) У случају давања ствари или услуга по цијени нижој од тржишне, послодавац мора утврдити разлику између тржишне цијене и цијене коју је платио запослени, а та разлика се сматра дохотком од несамоствалне дјелатности.

(5) Користима у складу с чланом 11 ставом 2 тачком d) Закона се сматрају и накнаде запосленима за рад у облику властитих дионица, односно корист која произлази из опцијске куповине дионица.

(6) Користи које се не сматрају приходима од несамоствалне дјелатности које послодавац даје запосленом у интересу обављања дјелатности су:

- a) посебна радна одјећа са знаком послодавца;
- b) посебни љекарски прегледи по основу посебних прописа;
- c) систематски контролни љекарски прегледи за све запослене;
- d) разни облици образовања и стручног усавршавања у вези са дјелатности који су неопходни за остваривање прихода послодавца и слично.

Члан 13

(Утврђивање користи од несамоствалне дјелатности)

(1) Код коришћења некретнина вриједност прихода чини износ закупнине према тржишним цијенама у мјесту гдје се некретнине налазе.

(2) Код коришћења возила приход се утврђује према обиму стварног коришћења возила у приватне сврхе према евиденцији о пређеној километражи на начин да се пређена километража множи са 20% просјечне цијене нафтног деривата који користи возило, а по пређеном километру.

(3) Код коришћења кредита уз каматну стопу испод висине тржишне каматне стопе, вриједност прихода се утврђује у висини минималне каматне стопе, а минимална каматна стопа из члана 11 става 2, тачке с), алинеје 3 Закона је каматна стопа од 6% на годишњем нивоу, која се утврђује простим процентним рачуном на висину дуга и одговарајући мјесечни износ користи по том основу се сматра дохотком од несамоствалне дјелатности.

(4) Камате које се исплаћују по основу кашњења исплате плате, а без судске пресуде или нагодбе у току судског поступка, сматрају се приходом од несамосталне дјелатности.

(5) Код пружања угоститељских услуга, вриједност прихода се утврђује према тржишним цијенама у мјесту пружања угоститељских услуга.

(6) Подаци о приходима по основу користи као и приходи који прелазе порески допуштене износе из члана 11 става 3 Закона уносе се у прописане евиденције које је дужан да води послодавац.

Члан 14 **(Приходи који не улазе у доходак од несамосталне дјелатности)**

Приходи који не улазе у доходак од несамосталне дјелатности и који не подлијежу опорезивању у складу с чланом 6 ставом 1 тачком к) Закона и чланом 11 ставом 3 Закона су и:

а) накнада трошкова службеног путовања, и то:

1) дневнице за службена путовања у земљи и иностранству и трошкови превоза на службеном путовању према прописима који регулишу висину дневница за службено путовање за буџетске кориснике, с тим да се неопорезиви дио дневнице у земљи умањују за 30% у случају када је обезбјеђена бесплатна исхрана;

2) трошкови ноћења на службеном путовању у висини стварних трошкова у хотелу, изузев хотела делукс категорије, а ако у мјесту службеног путовања нема хотелског смјештаја или се хотелски смјештај не користи, неопорезиви износ дневнице се увећава за 70%;

3) исплата дневница и трошкова ноћења и других трошкова пута лицу које није запослени је доходак од других самосталних дјелатности из члана 14 става 5 тачке с) Закона;

4) накнада за коришћење приватног аутомобила у службене сврхе у висини од 20% цијене једне литре нафтних деривата које користи возило, а по пређеном километру;

б) накнада осталих трошкова запосленима, и то:

1) накнада трошкова превоза на посао и са посла у висини коштања цијене карте градског, приградског или међуградског превоза, а у случају кориштења властитог аутомобила сагласно унутрашњим актима у висини од 20% цијене једне литре нафтних деривата по пређеном километру на одобреној релацији од мјеста становања до мјеста рада, а највише до износа цијене једне и по мјесечне карте у јавном саобраћају на одобреној релацији;

2) накнада за рад на терену, односно теренски додатак, признаје се под условом да се рад обавља ван мјеста запослења и да траје дуже од двадесет (20) дана непрекидно;

3) отпремнина приликом одласка у пензију у висини до шест нето плата запосленог које су му исплаћене у претходних шест мјесеци или шест просјечних нето плата у Дистрикту према посљедњем статистичком податку Агенције за статистику БиХ, Подружница Брчко, ако је то повољније за запосленог, као и отпремнина која се исплаћује код престанка радног односа због вишка, највише у висини једне просјечне мјесечне плате исплаћене запосленом у посљедња три мјесеца прије престанка уговора о раду, а за сваку навршену годину рада код тог послодавца;

4) накнада трошкова лијечења тешко обољелог запосленог, као и лица из члана 25 става 2 тачке а) Закона, у висини стварних трошкова лијечења према документацији;

5) накнада трошкова сахране у случају смрти запосленог или лица из члана 25 става 2 тачка а) Закона, у висини стварних трошкова сахране, а највише до износа три просјечне нето плате запосленог за претходна три мјесеца;

6) јубиларна награда за навршени одређени број година непрекидног радног стажа запосленог код истог послодавца.

7) Основица за утврђивање висине јубиларне награде из става 1 тачке б), алинеје 6) овог члана је просјечна плата остварена у Дистрикту у претходна три мјесеца, у моменту исплате, а према посљедњем статистичком податку Агенције за статистику БиХ, Подружница Брчко;

с) једнократна новчана помоћ запосленима у висини три просјечне плате запослених исплаћене у претходна три мјесеца или у висини три просјечне нето плате у Дистрикту према посљедњем статистичком податку Агенције за статистику БиХ, Подружница Брчко, ако је то повољније за запосленог у случају:

- 1) тешке инвалидности запосленог у складу с прописима који регулишу ову област;
- 2) тешке болести запосленог, дјете и супружника, и
- 3) великих хируршких интервенција на запосленом извршених из здравствених разлога и по препоруци љекара;

д) смјештај који послодавац обезбјеђује запосленом на мјесту гдје се обавља дјелатност, ако је неопходно коришћење смјештаја за запосленог с циљем обављања радног задатка;

е) износ затезне камате исплаћен по основу плате коју послодавац исплаћује запосленом по судској пресуди;

ф) вриједност припремљеног топлог obroка у просторијама послодавца или вриједност топлог obroка плаћена добављачу од стране послодавца за запослене до висине 1,5% основног мјесечног личног одбитка из члана 25 става 1 Закона за сваки дан који је запослени провео на раду;

г) накнада за рад на терену из става 1 тачке б) алинеје 2) овог члана признаје се у сљедећим износима:

- 1) 20% од износа прописане дневнице, ако су на терену обезбијеђени смјештај и исхрана од стране послодавца;
- 2) до висине прописане дневнице ако је на терену обезбијеђен само смјештај;
- 3) до 70% износа прописане дневнице, ако је на терену обезбијеђена само исхрана;

х) јубиларне награде из става 1 тачке б) алинеја 6) овог члана признају се у сљедећим износима:

- 1) за навршених пет година 0,5 просјечне мјесечне нето плате;
- 2) за навршених десет година 1 просјечне мјесечне нето плате;
- 3) за навршених петнаест година 1,25 просјечне мјесечне нето плате;
- 4) за навршених двадесет година 1,50 просјечне мјесечне нето плате;
- 5) за навршених двадесет пет година 1,75 просјечне мјесечне нето плате;
- 6) за навршених тридесет година 2 просјечне мјесечне нето плате;
- 7) за навршених тридесет пет година 2,50 просјечне мјесечне нето плате.

Члан 15

(Утврђивање и плаћање аконтације пореза на доходак од несамосталне дјелатности)

(1) Аконтација пореза на доходак од несамосталне дјелатности обрачунава се мјесечно по стопи из члана 10 Закона, од пореске основице коју чине сви опорезиви приходи од несамосталне дјелатности које је запослени остварио код тог послодавца у том мјесецу, умањена за обрачунате и уплаћене обавезне доприносе из плате и за износ мјесечних личних одбитка из члана 25 ставова 1, 2 и 3 Закона.

(2) При утврђивању мјесечне аконтације пореза на доходак од несамосталне дјелатности лични одбици утврђују се на основу пореске картице коју запослени достави послодавцу при заснивању или у току радног односа.

(3) Износ личног одбитка се утврђује множењем укупног фактора личног одбитка из пореске картице с мјесечним износом основног личног одбитка.

(4) У току пореског периода могуће је одбити највише дванаест (12) мјесечних личних одбитка, а ако се у једном мјесецу исплате плате за више претходних или наредних мјесеци признаје се један

мјесечни одбитак, а признавање осталих личних одбитака, сходно пореској картици, могуће је приликом подношења пореске пријаве.

(5) У случају утврђивања аконтације пореза на доходак од несамосталне дјелатности без пореске картице, основица пореза на доходак утврђује се као разлика између опорезивих прихода од несамосталне дјелатности и плаћених обавезних доприноса из основице.

(6) Лични одбици који се резидентном пореском обвезнику могу признати на основу пореске картице код утврђивања основице за обрачун мјесечне аконтације пореза на доходак од несамосталне дјелатности, износе:

а) 300,00 КМ – основни лични одбитак за пореског обвезника – фактор 1;

б) 150,00 КМ за свако издржавано лице у складу с чланом 25 ставом 2 Закона – фактор 0,5;

с) 10% основног личног одбитка за сваких 20% властите инвалидности или инвалидности издржаваног члана уже породице – фактор 0,1.

(7) Издржавано лице у смислу члана 25 става 9 Закона је и бивши супружник и дјеца растављених родитеља за које родитељ – порески обвезник плата алиментацију, а ако су оба родитеља порески обвезници, онда лични одбитак порески обвезник који плата алиментацију и бивши супружник код којег се налази дијете, дијеле на једнаке дијелове ако се другачије не договоре, с тим да висина алиментације која се плаћа не утиче на статус да ли је дијете издржавано или не.

(8) Аконтација пореза на доходак од несамосталне дјелатности на приходе остварене у стварима и услугама обрачунава се на тржишну вриједност тих ствари и услуга са урачунатим порезом на додатну вриједност.

(9) Аконтација пореза на приходе које остваре ученици и студенти преко ученичких, студентских и омладинских задруга, у случају да исплаћени приходи пређу износ неопорезивог дијела из члана 7 става 1 тачке h) Закона, аконтација се обрачунава на укупно остварен доходак, с тим да та лица могу користити личне одбитке из члана 25 Закона по истеку периода опорезивања.

(10) Аконтацију пореза на доходак од несамосталног рада по основу прихода од несамосталног рада, оствареног у протеклим пореским периодима, а који се исплаћује по судској пресуди или нагодби у току судског поступка, обрачунава, обуставља и уплаћује исплатилац прихода према прописима који су важили на дан када је исплата требало да буде обављена.

(11) Послодавац и исплатитељ плате је обвезан при наредним исплатама да врати запосленом више обустављени и уплаћени порез или је обвезан мање плаћени порез на доходак накнадно да обустави од дохотка по основу несамосталног рада и исти уплати, ако утврди да порез није обрачунавао на начин прописан Законом и овим правилником, или ако запослени предочи пореску картицу с промјенама фактора личног одбитка које нису биле познате у тренутку пријашњих исплата.

Члан 16

(Утврђивање основице за обрачун аконтације пореза на доходак од несамосталне дјелатности код накнада у износу који не садржи обавезне доприносе или/и порез)

(1) Послодавац са запосленим уговара бруто плату која садржи плату после опорезивања, порез на доходак и доприносе на терет запосленог.

(2) Уколико послодавац са запосленим уговори исплату накнаде за рад у износу који чини разлику између бруто накнаде и обавезних доприноса из те накнаде, тада је послодавац дужан, сходно члановима 11 и 12 Закона, да уговорени износ накнаде прерачуна у бруто износ који се утврђује множењем уговореног износа накнаде с коефицијентом збирне стопе обавезних доприноса из плате на сљедећи начин:

$$\text{збирна стопа доприноса} \times 100$$

$$\text{коефицијент} = \frac{\text{-----}}{100 - \text{збирна стопа доприноса}} : 100 + 1$$

(3) У случају да послодавац умјесто у новцу плату запосленом надокнади у материјалним добрима или услугама, или другим користима према члану 11 ставу 2 Закона и члану 15 ставу 8 овог правилника, тржишна вриједност тих ствари или услуга са урачунатим порезом на додатну вриједност је нето накнада која се исплаћује запосленом, односно накнада послѣје опорезивања и плаћених доприноса, која се ради утврђивања основице за обрачун аконтације пореза на доходак обавезно прерачунава у бруто износ.

Члан 17

(Пореска картица и издавање пореске картице)

(1) Пореска картица је евиденција с подацима о укупном фактору личног одбитка резидентног пореског обвезника на основу којег он остварује своје право на основни лични одбитак и умањење пореске основице по основу издржавања чланова уже породице и других лица или по основу инвалидности тих чланова или самог пореског обвезника.

(2) Физичко лице које заснива радни однос, како би остварило право на лични одбитак приликом утврђивања основице за обрачун аконтације пореза на доходак, дужно је одмах по заснивању радног односа Пореској управи Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Пореска управа) поднијети попуњени писмени захтјев и одговарајућу вјеродостојну документацију о издржаваним члановима уже породице и другог издржаног члана или инвалидитету, на основу које ће Пореска управа утврдити укупан фактор личног одбитка који ће исказати у пореској картици пореског обвезника.

(3) На основу утврђеног фактора из става 2 овог члана послодавац, којем је запослени доставио своју пореску картицу, дужан је да при свакој исплати опорезивих прихода по основу несамосталне дјелатности пореску основицу за обрачун аконтације пореза на доходак умањи за износ личног одбитка који се израчунава множењем укупног фактора из пореске картице с мјесечним износом основног личног одбитка.

(4) Запослени може имати само једну пореску картицу, а уколико истовремено има више послодаваца, запослени је дужан да изабере којем ће послодавцу предати своју пореску картицу.

(5) У случају отуђења, губитка, уништења или нестанка пореске картице, Пореска управа дужна је на захтјев запосленог да изда нову пореску картицу, с тим да се на пореској картици означава и овјерава да се ради о дупликату пореске картице.

(6) Приликом раскида радног односа послодавац је дужан да запосленом врати пореску картицу, а фотокопију или овјерени препис задржи за своје потребе, односно ради инспекцијског надзора.

(7) У случају да лицу престане радни однос, односно да престане стицати опорезиве приходе по другом основу, порески обвезник који то лице издржава може користити лични одбитак тог лица у складу с чланом 25 Закона, с тим да приликом подношења захтјева за промјену података у пореској картици приложи оригиналну пореску картицу лица које је престало бити порески обвезник.

Члан 18

(Садржај захтјева за издавање пореске картице)

(1) Захтјев за издавање пореске картице подноси се на обрасцу – ЗПК-1001 који је саставни дио овог правилника, који садржи:

- a) податке о пореском обвезнику;
- b) податке о послодавцу;
- c) податке о основном личном одбитку;
- d) податке о издржаваном брачном другу;
- e) податке о издржаваној дјеци;
- f) податке о осталим издржаваним члановима;
- g) податке о укупном фактору личног одбитка и периоду важења;
- h) потпис и изјаву пореског обвезника да су дати подаци тачни и потпуни;
- i) потпис овлашћеног лица Пореске управе, печат и датум издавања пореске картице.

(2) За пореског обвезника – резидента уноси се ЈМБГ.

(3) За резидента Дистрикта који је странац и за лица која издржава Пореска управа додјељује посебни број.

Члан 19 **(Унос података у пореску картицу)**

(1) Податке у пореску картицу уноси Пореска управа.

(2) У пореску картицу се уносе само подаци за издржавана лица.

(3) При утврђивању права на личне одбитке у обзир се узимају посљедњи унесени подаци с тим да претходно исказани податак начелно важи до краја мјесеца који претходи мјесецу од којег важи сљедећи исказани податак, а важење личних одбитака ни у једном случају не може обухватити период дужи од текућег пореског периода, односно календарске године.

(4) Утврђивање фактора личног одбитка и унос у пореску картицу врши се на основу одговарајуће документације као што је: ЦИПС-ово увјерење о резидентности, вјенчани лист, родни лист, доказ о висини прихода издржаваног лица, доказ о постојању инвалидитета, доказ о школовању, рјешење надлежног органа о алиментацији и доказ о плаћању алиментације, чек од посљедње пензије, потврда да се издржавано лице води на евиденцији Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ, уговор о закупу за пореског обвезника – закуподавца, рјешење надлежног органа за обављање самосталне дјелатности, односно слободног занимања за самосталног предузетника, уговор о повременим пословима и слично.

(5) Лични одбици резидентним пореским обвезницима признају се само за лица која се у смислу члана 25 Закона сматрају издржаваним члановима.

(6) Лични одбитак за издржавану дјецу признаје се закључно до навршених осамнаест (18) година старости, а изузетно, лични одбитак се признаје и за дјецу на школовању закључно до навршених двадесет седам (27) година старости, без обзира на мјесто школовања.

(7) Код обрачунавања личних одбитака за издржавана лица започети мјесец признаје се као пуни мјесец за признавање личних одбитака, а у случају престанка својства издржаваног лица, мјесец у којем је то лице престало бити издржавано не узима се у обзир.

(8) Измјене у породици које утичу на смањење фактора личног одбитка, односно на повећање основице за обрачун мјесечних аконтација пореза, порески обвезник је дужан да пријави Пореској управи у року од петнаест (15) дана од дана настанка измјене.

(9) На захтјев запосленог послодавац је дужан да му привремено преда пореску картицу ради уписа промјене личних података и података о личном одбитку код Пореске управе.

(10) За промјену личних одбитака, поред пореске картице, порески обвезник подноси захтјев и одговарајућу документацију Пореској управи која задржава дотадашњу пореску картицу, а издаје нову у којој утврђује нови фактор личног одбитка и период важења.

(11) Нову пореску картицу из става 1) овог члана запослени уручује послодавцу, а обвезник пореза на доходак од самосталне дјелатности као и обвезник пореза на доходак од имовине, задржава у својој документацији.

(12) Пореска управа може у току пореског периода и без пријаве пореског обвезника измијенити, односно умањити фактор личног одбитка у пореској картици, ако утврди да је фактор личног одбитка који је исказан у пореској картици утврђен на основу нетачних, односно лажних података.

(13) О извршеној исправци фактора личног одбитка без пријаве пореског обвезника из става 1) овог члана, Пореска управа је дужна да обавијести запосленог и његовог послодавца и да изда налог за исправку, односно обрачун и уплату разлике мање обрачунатих мјесечних аконтација пореза на доходак на исплаћене приходе од несамосталне дјелатности у периоду од настанка околности које су довеле до фактора личног одбитка до дана извршене исправке у пореској картици, са обавезом обрачуна и уплате затезних камата за исти период.

(14) Нове околности које утичу на увећање фактора личног одбитка, односно на смањење основице за обрачун мјесечних аконтација пореза, порески обвезник може да пријави Пореској управи када то жели, али у том случају нови увећани фактор личног одбитка може се примјењивати само за утврђивање основице за обрачун мјесечних аконтација пореза на доходак исплаћеног након пријављивања нових околности.

Члан 20

(Обавеза обрачунавања, обуставе и уплате пореза)

(1) Послодавац и исплатилац дохотка који има обавезе послодавца дужни су да обрачунају, обуставе и на прописани рачун уплате аконтацију пореза на доходак од несамосталне дјелатности.

(2) При исплати прихода од несамосталне дјелатности у новцу, плаћање пореза доспијева истовремено са исплатом, односно исплата дохотка и уплата пореза на доходак врше се истог дана или најкасније наредног дана по извршеној исплати.

(3) Код стицања прихода од несамосталне дјелатности у стварима, обрачун пореза на доходак и уплата пореза доспијевају истовремено с преузимањем ствари, односно најкасније наредног дана по извршеном преузимању.

(4) Порески обвезници који остварују доходак од несамосталне дјелатности из иностранства, сходно члану 28 ставу 8 Закона, као и лица из члана 4 става 1 тачака б), с), д), е), ф) и г) Закона, ако су држављани БиХ дужни су да обрачунају и уплате аконтацију пореза на доходак од несамосталне дјелатности у року од пет дана од дана пријема дохотка.

Члан 21

(Одговорност послодавца и запосленог за обрачун и уплату пореза)

(1) Обвезник пореза на доходак од несамосталне дјелатности је запослени, а послодавац као порески посредник и друга лица која се у смислу овог правилника сматрају послодавцем су одговорни за:

а) порез који је дужан да обрачуна, обустави и уплати на прописани рачун у складу са одредбама члана 28 Закона;

б) правилно вођење евиденција прописаних чланом 29 Закона и овим правилником;

с) достављање годишњих извјештаја о исплаћеним опорезивим приходима и плаћеним порезима Пореској управи у складу с чланом 29 ставом 7 Закона и запосленом у складу с чланом 29 ставом 8 Закона и одредбама овог правилника.

(2) За мање обрачунате и уплаћене износе пореза на доходак од несамосталне дјелатности дужницима се сматрају послодавац и друга лица која се у смислу овог правилника сматрају послодавцем и запослени.

(3) Ако послодавац није обуставио порез на доходак у пуном износу, Пореска управа је дужна да наплату мање обустављеног и уплаћеног пореза приоритетно наплати од послодавца, а ако се ни спроведеним поступком принудне наплате дужни износ није могао наплатити од послодавца, Пореска управа ће наплату извршити непосредно од запосленог.

(4) Послодавац није одговоран ако је због грешака у пореској картици обрачунао, задржао и уплатио порез на доходак од несамосталне дјелатности у мањем износу.

(5) Уколико послодавац уз накнаду препусти запослене трећем лицу, треће лице супсидијарно одговара за порез на доходак од несамосталне дјелатности у случају да се потраживање није могло наплатити од послодавца.

Члан 22

(Обавеза вођења евиденција о доходу од несамосталне дјелатности)

(1) На основу члана 29 става 5 Закона, послодавац је дужан да евидентира исплаћене плате и друге опорезиве накнаде по основу радног односа на обрасцу Обрачунски лист плата (ОЛП).

(2) Обрачунски лист плата дужна су да воде и лица која у смислу овог правилника имају обавезе послодавца као што су нпр. лица која врше исплате накнада за посланика у радном односу.

Члан 23

(Обрачунски лист плата)

(1) Обрачунски лист плата је евиденција о исплати плата и других опорезивих накнада по основу несамосталне дјелатности коју је послодавац, односно исплатилац дужан да води за сваког запосленог посебно и у коју уноси податке о свакој исплаћеној опорезивој накнади, као и податке о обрачунатим и уплаћеним обавезним доприносима из плате, пореским основицама и обрачунатој и уплаћеној мјесечној аконтацији пореза на доходак.

(2) У обрачунски лист плата подаци се уносе на основу аналитичких евиденција плата и друге пратеће

документације као што су: исплатне листе, књига благајне, изводи са жиро-рачуна, налози за уплату или исплату и слично и то најкасније у року од 15 дана по истеку мјесеца за који су извршене исплате плата и других накнада по основу несамосталне дјелатности.

(3) Подаци о исплаћеним примањима, утврђеним основицама и обрачунатим и обустављеним износима обавезних доприноса и пореза морају одговарати подацима исказаним у исплатним листама које је послодавац, односно исплатилац плата и других примања дужан да достави запосленом.

(4) Ако је у току једног мјесеца било више исплата плата, свака исплата се посебно хронолошки уноси у образац, а по истеку мјесеца се сви појединачни износи сабирају и уносе у образац МИП-1023.

(5) Подаци о обрачунатим и уплаћеним обавезним доприносима из плате неће се уносити у обрачунски лист плата уколико за тај мјесец запосленом није исплаћена плата, а унос података о плаћеним обавезним доприносима извршиће се у мјесецу када се изврши исплата плате.

(6) Ако запослени у истом пореском периоду ради код два или више послодаваца, обрачунски лист плата је дужан да води сваки послодавац на посебном обрасцу ОЛП, и то за онај период док је то лице код њега запослено.

Члан 24 **(Садржај обрачунског листа плата)**

Обрачунски лист плата – образац ОЛП који је саставни дио овог правилника садржи:

- a) податке о послодавцу – исплатиоцу плата и других личних примања, и то: назив правног лица, односно име и презиме физичког лица – послодавца, адресу и сједиште, односно пребивалиште физичког лица и идентификациони број послодавца, односно исплатиоца;
- b) податке о пореском обвезнику – запосленом, и то: име и презиме, адресу пребивалишта, ЈМБГ;
- c) податке о исплаћеним платама и другим опорезивим накнадама, обрачунатим, обустављеним и уплаћеним доприносима из основице и обрачунатој, обустављеној и уплаћеној аконтацији пореза.

Члан 25 **(Закључивање, чување и унос података у обрачунски лист плата)**

(1) Послодавац је дужан да обрачунски лист плата закључи по истеку календарске године, односно у току пореског периода уколико дође до престанка радног односа.

(2) Послодавац је дужан да чува обрачунске листове плата најмање пет година од дана када је обрачунски лист плата закључен.

(3) Обрачунски лист плата може се попуњавати ручно или путем рачунара, а унесени подаци не смију се брисати ни исправљати.

(4) Уколико се приликом уноса података у обрачунски лист плата направи грешка, треба је прецртати водоравном линијом и овјерити печатом и потписом одговорног лица.

Члан 26 **(Извјештај о годишњем одбитку пореза на доходак од несамосталне дјелатности – ГИП)**

(1) Послодавац је дужан да запосленом и Пореској управи достави извјештај о извршеним пореским одбицима на обрасцу Годишњи извјештај о укупно исплаћеним платама и другим личним примањима (у даљем тексту: ГИП):

- a) по истеку пореског периода до краја јануара текуће године за претходну годину;
- b) у случају престанка радног односа у року од тридесет дана од дана престанка радног односа.

(2) Образац ГИП садржи сљедеће:

- a) податке о послодавцу – исплатиоцу;
- b) податке о запосленом – пореском обвезнику;
- c) податке о исплаћеним приходима, обрачунатим доприносима из плате, личним одбицима, пореским основицама и обрачунатом, обустављеном и уплаћеном порезу на плату за сваки мјесец посебно и збирно за цијели порески период;
- d) податке о нето исплаћеној плати за сваки мјесец и збирно за цијели порески период;
- e) овјеру послодавца – исплатиоцадохотка.

(3) У образац ГИП не евидентира се приход за који су плаћени доприноси, али није исплаћен доходак запосленом и није плаћен порез, већ тек када се исплати плата онда се у ГИП уносе сви подаци, укључујући и претходно плаћене доприносе.

(4) У сваки ред обрасца ГИП уносе се сви приходи као и порез и доприноси плаћени за тај мјесец.

Члан 27

(Опорезивање дохотка чланова представничког органа власти)

(1) Доходак чланова представничких органа власти по основу дјелатности из члана 14 става 5 тачке а) Закона, опорезује се на начин и по поступку као и доходак од самосталне дјелатности.

(2) Исплатилац дохотка из става 1 овог члана, у смислу одредаба Закона, сматра се послодавцем.

(3) Исплатилац дохотка од самосталног вршења дјелатности чланова представничког органа власти дужан је да при свакој исплати дохотка обрачуна, обустави и уплати аконтацију пореза.

Члан 28

(Утврђивање мјесечне аконтације пореза на доходак чланова представничког органа власти)

(1) Ако члан представничког органа власти своју дјелатност обавља у облику радног односа, пореску основицу за обрачун мјесечне аконтације пореза на доходак чине сви приходи по основу дјелатности остварени током мјесеца умањени за обавезне доприносе на терет осигураника и за лични одбитак утврђен на основу фактора исказаног у пореској картици, ако је она предата исплатиоцу.

(2) Мјесечна аконтација пореза на доходак од самосталног вршења дјелатности члана представничког органа власти који дјелатност не обавља у облику радног односа, него права по основу радног односа остварује код другог послодавца или по основу самосталне дјелатности или на други начин, утврђује се и плата на пореску основицу коју чине приходи по основу дјелатности остварени током мјесеца, без умањења за расходе и личне одбитке.

Члан 29

(Обавезе исплатиоца)

Исплатилац дохотка од самосталног обављања дјелатности чланова представничког органа власти дужан је да за сваког пореског обвезника води обрачунски лист плата – образац ОЛП, ако члан представничког органа власти своју дјелатност обавља у облику радног односа, а образац АСД ако се ради о другој самосталној дјелатности из члана 14 става 5 тачке а) Закона.

ГЛАВА III – УТВРЂИВАЊЕ ДОХОТКА ОД САМОСТАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Члан 30

(Основне карактеристике самосталне дјелатности)

(1) Самосталном дјелатношћу у смислу члана 14 Закона сматра се дјелатност која се обавља самостално, трајно и с намјером стицања дохотка, изузев других самосталних дјелатности из члана 14 става 5 тачке с) Закона, које се могу обављати и повремено.

(2) Самосталност у обављању дјелатности значи да физичко лице дјелатност обавља за властити рачун и на властиту одговорност.

(3) Битна обиљежја самосталне дјелатности су: улагање капитала, пословни ризик, слободно одлучивање о времену, мјесту и начину обављања дјелатности, рад за више корисника, обављање дјелатности лично или преко запосленог.

(4) Трајно обављање дјелатности претпоставља постојање намјере да се обављање дјелатности понавља с циљем стварања дохотка, а карактерише га вршење дјелатности у дужем временском периоду ради остварења сталног извора дохотка, а не једнократно.

(5) Карактер трајности постоји и код вишеструке продаје некретнина и/или имовинских права.

(6) Намјера остварења дохотка постоји када се на основу врсте дјелатности и начина њеног обављања може закључити да ће се та дјелатност трајно обављати ради остварења дохотка.

Члан 31 **(Врсте самосталних дјелатности)**

(1) Обртничким дјелатностима и дјелатностима сродним обртничким сматрају се дјелатности занатства, трговинске, угоститељске, транспортне, туристичке дјелатности, самостална дјелатност издавања ствари и права под закуп, дјелатности посредовања при давању ствари и права у закуп или подзакуп и слично.

(2) Ако се у року од пет година отуђи више од три некретнине или имовинских права исте врсте остварени доходак опорезује се као доходак од обртничких дјелатности.

(3) Ако је на доходак од отуђења имовине и имовинских права плаћен порез, а накнадно се испуне услови за опорезивање тог дохотка као дохотка од обртничке дјелатности, плаћени порез на доходак од отуђења урачунаће се као плаћена аконтација, осим у случају када се некретнине развлашћују на основу посебног закона нпр. у вези са разводом брачних другова, експропријацијом и слично или у случају насљеђивања и поклона закључно с другим насљедним редом.

(4) Пољопривредна и шумарска дјелатност су дјелатности обраде земљишта, експлоатације шумског богатства и продаја или замјена непрерађених производа добијених обављањем тих дјелатности.

(5) У пољопривредну дјелатност и дјелатност шумарства из става 4 овог члана спадају и виноградарство, повртларство, узгој гљива, убирање шумских плодова, лов и рибарство и све дјелатности у производњи биљака, као и тов и држање стоке.

Члан 32 **(Пословни приходи)**

(1) Пословним приходима сматрају се:

а) сва добра што их порески обвезник прими у пореском периоду вршећи самосталну дјелатност, као што су: приходи од продаје робе и вршења услуга, приходи од ауторских права, патената и техничких унапређења, приходи од капитала и други приходи који произлазе из обављања самосталне дјелатности;

б) приходи од отуђења или ликвидације дјелатности, као и отуђење дуготрајне имовине, која се водила или је требало да се води у попису дуготрајне имовине.

(2) Пословним приходима сматрају се и све вриједности које порески обвезник изузме из радње, обрта или другог облика самосталне дјелатности, осим финансијске имовине, за своје потребе или друге потребе које нису у вези са обављањем дјелатности.

(3) Изузимања из става 2 овог члана која нису у новцу процјењују се према тржишној вриједности, а у случају изузимања дуготрајне имовине, приход који се признаје не може бити нижи од

неамортизоване вриједности, а ако дуготрајно добро не подлијеже амортизацији приход који се признаје не може бити нижи од набавне вриједности.

(4) Пословним приходом сматра се и наплата затезних камата за потраживања из пословних односа, као и износ дуга што га је кредитор отписао по основу кредита за дуготрајну имовину која се користи у обављању дјелатности.

(5) Пословним приходима сматрају се и стварно настали мањкови: кало, растур, квар и лом, изнад допуштеног износа, који настају на роби или материјалима током манипулације или чувања, а услед природних утицаја, технолошког процеса, производње и промета.

(6) Пореско допустив расход по основу кала, растура, квара и лома мора бити документован.

(7) Пореско допустив расход по основу кала, растура, квара и лома из става 5 овог члана признаје се у следећим износима:

Редни бр	ПРОИЗВОДЊА	Стопа
1.	Производња прехранбених производа анималног поријекла	1.5%
2.	Производња прехранбених производа биљног поријекла	2%
3.	Остала производња	1%
	ТРГОВИНА НА МАЛО	
1.	Трговина на мало свјежим воћем	3%
2.	Трговина на мало свјежим поврћем	3%
3.	Трговина на мало сушеним или смрзнутим воћем и поврћем	2%
4.	Трговина на мало цвијећем	2%
5.	Трговина на мало житарицама	1%
6.	Трговина на мало пићима	0,5%
7.	Трговина на мало месом, месним прерађевинама и рибом	2%
8.	Трговина на мало козметичким и хемијским производима	1%
9.	Трговина на мало обућом, одјећом	0,5%
10.	Трговина на мало школским, канцеларијским прибором материјалима	0,5%
11.	Трговина на мало грађевинским материјалима	2%
12.	Трговина на мало огревом	2%
13.	Трговина на мало намјештајем, уређајима за домаћинство	0,5%
14.	Трговина на мало неспоменуто	0,7%

(8) Висина кала, растура, квара и лома утврђује се процентуално од количине набављене робе која је прерађена, односно произведена или продата у пореском периоду, а уколико није могуће утврдити структуру набављене робе у складу с нормативом из става 7 овог члана, онда проценат допуштеног кала, растура, квара и лома износи 0,5% на плаћену набавну вриједност набављене робе у трговини на мало у пореском периоду, а стопа износи 0,8% за производњу.

(9) Вриједност висине кала, растура, квара и лома која прелази дозвољени износ у пореском периоду се евидентира као пословни приход у Књигу прихода и расхода и друге евиденције, и то на начин да се вриједност која прелази допуштени износ помножи с коефицијентом који не може бити мањи од један, а који представља однос укупно наплаћених прихода и укупне набавне вриједности која је плаћена за набавку све робе у том периоду, а вишак утврђен пописом се евидентира сходно прописима о трговини, односно врши се задужење радње за износ вишка.

(10) Накнаде од позајмљивања новчаних средстава улазе у пословне приходе, а у случају позајмљивања повезаним лицима каматна стопа по којој се обрачунава приход од позајмљивања не може бити нижа од стопе из члана 13 става 3 овог правилника на годишњем нивоу.

(11) Уколико позајмица из става 1 овог члана доспијева у ратама, минимална стопа се примјењује на просјечно стање дуга, које представља стање дуга на почетку плус стање дуга на крају подијељено са два, и уноси у пореске евиденције на крају пореског периода.

(12) Добитак остварен по основу трансферне цијене с повезаним лицем представља добитак који се укључује у опорезиви доходак, а при процјени да ли је трансакција између повезаних лица извршена по тржишној цијени користи се метод упоредиве тржишне цијене према којој се цијена по којој је извршена трансакција упоређује са цијеном за исту или сличну трансакцију у тржишним условима.

(13) Повезана лица из става 12 овог члана су физичка лица чланови породице и други чланови који могу бити издржавани у смислу члана 25 Закона, као и правна лица, ако физичко лице држи 10% и више дионица у правном лицу.

(14) Примљени кредити и зајмови нису пословни приходи, као ни примања у име и за рачун другог лица.

(15) Пословни приход настаје и евидентира се у пореску евиденцију кад је извршена наплата путем рачуна у банци или готовинским путем, односно када је примљена ствар или коришћена услуга.

(16) Приход се сматра наплаћеним:

а) ако је примљен покривен чек;

б) ако је примљена мјеница, приход је наплаћен наплатом мјенице или њеним преносом на друго лице;

с) код плаћања кредитном картицом приход је наплаћен у тренутку наплате на рачун у банци;

д) ако је примљен акцептни налог, приход настаје у тренутку реализације, односно наплате на рачун тог акцептног налога.

(17) У случају да порески обвезник изврши продају на кредит само наплаћени приходи у том пореском периоду се сматрају наплаћеним пословним приходом, а ако приход по основу продаје на кредит супротно уговору није наплаћен, сматра се наплаћеним ако није покренут судски поступак за наплату.

(18) При наплати у стварима и услугама, као и у случају изузимања, приход настаје кад је ствар примљена или изузета, односно кад је обвезнику услуга извршена.

(19) У случају ликвидације радње, односно обрта приход настаје на дан закључења ликвидације, а у случају: инвентурног вишка, вишка у благајни као и осталих вишкова утврђених у поступку инспекцијског надзора приход настаје у тренутку утврђивања вишка.

(20) Уколико се приликом инвентуре на истоврсној имовини утврди вишак, на другој мањак услед кала, растура, квара и лома, допуштена је компензација и само нето мањак, односно нето вишак ако је изнад износа из ставова 7, 8 и 9 овог члана представља приход тог пореског периода.

(21) Усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем порески обвезник је дужан да врши посљедњег дана по истеку сваког пореског периода.

Члан 33 **(Пословни расходи)**

(1) Пословни расходи су сви издаци пореског обвезника у току пореског периода настали ради стицања, осигурања и очувања пословних прихода.

(2) Расходи за материјал, робу, производе, енергију и услуге што служе за остварење дохотка признају се у висини набавне цијене плаћене добављачу или у висини производног трошка.

(3) Пословним расходима сматрају се и сва приватна добра која порески обвезник унесе у дјелатност

а која не потичу од обављања дјелатности, осим финансијске имовине и дуготрајне имовине.

(4) Расход од улагања краткотрајне имовине, односно имовине коју порески обвезник унесе из приватне сфере, признаје се у висини нове набавке или трошка производње.

(5) Пословни расход је и уложена дуготрајна имовина у висини прописане амортизације, ако она подлијеже амортизацији, а у случају отуђења у висини неамортизоване вриједности.

(6) Уколико уложена дуготрајна имовина из става 5 овог члана не подлијеже амортизацији, пословни расход се признаје тек у случају отуђења или престанка дјелатности, и то у висини уложене вриједности, а вриједност унесене дуготрајне имовине процјењује се према тржишној вриједности.

(7) Пословни расходи су и плаћени обавезни доприноси предузетника.

(8) Пословни расходи су и бруто плате запослених исплаћене у пореском периоду, као и плаћени обавезни доприноси на основицу на терет предузетника – послодавца.

(9) Као пословни расходи могу се признати само они расходи за које постоји уредна документација, а код утврђивања повезаности прихода са расходима полази се од одговарајућих норматива о утрошку репроматеријала, енергије и слично, узимајући у обзир специфичност дјелатности.

(10) Под расходима у вези са едукацијом запослених сматрају се издаци за стручно усавршавање запослених, ако су у вези с дјелатношћу пореског обвезника, као што су: трошкови специјализације, стручне литературе, семинари, курсеви, конгреси, различите врсте обуке која служи дјелатности и слично.

(11) Расходи су и плаћене камате на обавезе из пословних односа и плаћене затезне камате, као и једнократне накнаде, те други издаци у вези са одобравањем зајма, с тим да је камата пореско допустив расход само ако је зајам прибављен у пословне сврхе и ако је стварно плаћена. Камата на зајам из којег се набавља дуготрајна имовина пореско је допустив расход у периоду кад је плаћена.

(12) Пореско допустивим расходом се признају и трошкови закупа тј. закупнина ако је цијена закупа у висини тржишне цијене.

(13) Уколико је дуготрајна имовина набављена на кредит, трошком се сматра амортизација и плаћена камата у пореском периоду.

(14) Уколико корисник, односно закуппримац побољша, реконструише или адаптира некретнину, расходом у текућем периоду опорезивања се признају настали трошкови ако су нижи од износа од 1.000,00 КМ, а ако су већи од тог износа корисник то улагање евидентира у пословне књиге као дуготрајну имовину и амортизује до краја закупа или до истека периода прописаног за амортизацију из члана 34 Правилника.

(15) У случају коришћења просторија у којима обвезник обавља дјелатност и станује, само директни трошкови се могу признати као пореско релевантни расходи.

(16) Пореско допустивим расходима се признају и трошкови репрезентације до висине прописане чланом 16 ставом 3 тачком б) Закона, ако су ти расходи настали са лицима која су у активном пословању с пореским обвезником.

(17) У случају отуђења или ликвидације дјелатности, као и у случају продаје или изузимања ствари или права која се воде или је требало да се воде у Попису дуготрајне имовине, у пословне расходе улази преостала књиговодствена вриједност тих ствари или права утврђена на крају мјесеца отуђења или дана ликвидације.

(18) Пореско признатим расходима се не сматрају плаћене казне и камате због кршења закона и других прописа.

(19) Пословним расходом се не признаје нити губитак од продаје ако је трансакција имовином или стварањем обавеза настала између повезаних лица – трансферна цијена, у мјери у којој та цијена прелази тржишну вриједност добара и услуга.

(20) Отплата главнице кредита и зајма није пословни расход.

(21) Расход настаје:

- a) у тренутку кад организација овлашћена за платни промет изврши примљени налог за плаћање;
- b) при плаћању чеком у тренутку предаје чека;
- c) при плаћању мјеницом преносом или наплатом мјенице;
- d) при плаћању кредитном картицом плаћањем са жиро-рачуна;
- e) при плаћању у стварима и услугама, као и у случају изузимања кад је ствар предата или изузета, односно услуга извршена;
- f) у случају улагања краткотрајне имовине у тренутку улагања.

(22) Расходи на имовини која служи за обављање пословне дјелатности, настали због штете услед ванредних догађаја, настају у тренутку кад је њена вриједност смањена или кад је имовина уништена, ако о томе постоје евиденције код надлежног органа.

(23) Трошкови за набавку дуготрајне имовине као што је набавка земљишта и друге имовине која не подлијеже амортизацији, могу се одбити као расход само у оном пореском периоду у којем је дошло до отуђења или изузимања те имовине или ликвидације дјелатности.

(24) У случају улагања у дуготрајну имовину која подлијеже амортизацији, пореско признати расходи су трошкови амортизације.

Члан 34 **(Највише стопе амортизације)**

(1) Највише годишње стопе амортизације из члана 17 Закона, које се признају као пореско допустив расход, по групама су:

1) Грађевине:

- a) управне, административне, канцеларијске и остале зграде за обављање услужних дјелатности.....3,0%;
- b) стамбене зграде, зграде хотела, ресторана, остале зграде..... 5,0%;
- c) путеви, комунални објекти, горњи строј жељезничких пруга14,3%;
- d) остале неспоменуте грађевине.....10,0%;

2) Опрема, возила, механизација:

- a) опрема за водопривреду, водовод и канализацију..... 14,3%;
- b) опреме за заштиту животне средине.....33,3%;
- c) остала опрема, возила, механизација.....20,0%;

3) Вишегодишњи засади 14,3%;

4) Основна стада..... 40,0%;

5) Нематеријална стална средства..... 20,0%.

(2) Једном амортизована средства не могу се поново укључивати у обрачун амортизације ни када су иста и даље у употреби, осим за накнадна улагања у такво средство.

Члан 35 **(Признавање амортизације)**

- (1) Ствари и права која су у власништву или посједу пореског обвезника, која служе за стицање дохотка на подручју Дистрикта и која имају вијек употребе дужи од једне године, а чија је појединачна набавна вриједност или цијена коштања већа од 1.000,00 КМ, уносе се у попис дуготрајне имовине.
- (2) Набавну вриједност, односно цијену коштања дуготрајне имовине која служи као основица за амортизацију чине: износ који се плаћа добављачу дуготрајне имовине, порез на додатну вриједност ако самостални предузетник није обвезник пореза на додатну вриједност, трошкови транспорта, акцизе и царине, накнаде за уградњу и тестирања, правни и судски трошкови у вези са уписом власништва на некретнинама и остали трошкови који настају ради допреме и стављања у употребу дуготрајне имовине.
- (3) Ако порески обвезник набави грађевински објект и земљиште на којем је изграђен, дужан је посебно исказати грађевински објект, а посебно земљиште.
- (4) Попис дуготрајне имовине служи за утврђивање трошкова пословања по основу амортизације дуготрајне имовине.
- (5) Уколико корисник имовине тј. закупопримац изврши реконструкцију, адаптацију или проширење изнајмљеног објекта или изгради нови објект на изнајмљеном земљишту, закупопримац има право на амортизацију по прописаним стопама, а ако закуп истекне прије истека вијека амортизације и не дође до продужења закупа, неамортизована вриједност дуготрајне имовине се сматра пореско признатим расходом.
- (6) Расходи за реконструкцију, одржавање и поправак дуготрајне имовине признају се у тренутку њиховог плаћања ако је износ мањи од 1.000,00 КМ, а ако је износ 1.000,00 КМ и већи, вриједност се приписује дуготрајном добру и амортизује се заједно са неотписаном вриједности добра у преосталом вијеку амортизације.
- (7) Пореско признавање амортизације сталних средстава почиње првог дана у мјесецу који слиједи иза мјесеца у којем је стално средство стављено у употребу.
- (8) Амортизација за продата, уништена, расходована или на други начин отуђена стална средства признаје се до краја мјесеца у којем су та стална средства била у употреби.
- (9) Неотписани дио вриједности и други плаћени расходи од отуђења сталних средстава у цијелости се признају као пореско допустив расход у тренутку отуђења.
- (10) Амортизацији не подлијежу земљишта и шуме, споменици културе и умјетнине.

Члан 36 **(Потпуна амортизација)**

- (1) Вриједност сталних средстава чија је појединачна набавна вриједност мања од 1.000,00 КМ може се у цјелини одбити од основице пореза на доходак у години њихове набавке и стављања у употребу.
- (2) Вриједност рачунарске опреме: хардвера и софтвера, може се у цјелини одбити од основице пореза на доходак у години набавке и стављања у употребу.

Члан 37 **(Убрзана амортизација)**

(1) Убрзана амортизација допуштена је за сљедећа стална средства:

- а) средства за спречавање загађивања ваздуха, воде и земљишта;
- б) средства за ублажавање буке.

(2) Осим за стална средства из става 1 овог члана, коришћење увећаних стопа амортизације, односно убрзане амортизације је допуштено и у случају коришћења сталних средстава већим интензитетом од интензитета који одговара раду у једној смјени.

(3) За коришћење сталних средстава на начин прописан ставом 2 овог члана у двије смјене стопа амортизације се може увећати за 30%, а за коришћење у три смјене за додатних 30% прописане стопе из члана 34 става 1 тачке 2) овог правилника.

(4) Убрзана амортизација у смислу става 1 овог члана утврђују се на начин да се стопе из члана 34 овог правилника повећају за 50%.

Члан 38 **(Утврђивање дохотка у случају отуђења дјелатности)**

(1) У случају отуђења самосталне дјелатности, физичко лице које је отуђило и лице које је наставило са обављањем дјелатности утврђују свако свој доходак за одговарајући период који је краћи од пореског периода, с тим да је лице које је отуђило дјелатност порески обвезник са задњим даном мјесеца у којем је отуђење извршено, а лице које је наставило са обављањем дјелатности је порески обвезник почев од првог дана наредног мјесеца када је отуђење извршено.

(2) Сматра се да се дјелатност наставља и не утврђује се доходак од отуђења у случају да стицатељ преузме у своје пословне књиге ствари и права по књиговодственој вриједности, према попису дуготрајне имовине по врстама, количинама и вриједностима, те залихе, потраживања и обвезе које се односе на преузету краткотрајну и дуготрајну имовину, чиме се обезбјеђује касније опорезивање скривених доходака.

(3) Ако се не поступи према ставу 1 овог члана дјелатност се не наставља и тада се утврђује доходак од отуђења, који подлијеже опорезивању.

Члан 39 **(Утврђивање дохотка у случају престанка пословања)**

(1) У случају ликвидације обрта, слободног занимања и друге самосталне дјелатности, порески обвезник је дужан да утврди доходак на начин да пословне приходе чине:

- а) тржишна вриједност дуготрајне имовине;
- б) тржишна вриједност залиха производа, робе, репродукционог материјала и другог материјала;
- с) ненаплаћена потраживања од купаца.

(2) Пословне расходе чине:

- а) књиговодствена вриједност дуготрајне имовине у тренутку ликвидације;
- б) неплаћене обавезе добављачима и друге неплаћене обавезе у вези с дјелатношћу;
- с) други издаци у вези са ликвидацијом.

(3) Порески обвезник је дужан да утврди пословне приходе и пословне расходе на начин из ставова 1 и 2 овог члана и у случају преласка на паушално утврђивање пореза.

(4) Изузетно од става 1 тачке с) овог члана, не сматра се пословним приходом потраживање које се показало ненаплативим након спроведеног судског поступка, због стечаја или ликвидације дужника, а у случају да

је на таква потраживања плаћен порез на доходак, порески обвезник има право на обнову поступка у складу са законом.

Члан 40

(Пословне књиге и евиденције)

(1) Порески обвезник који обавља самосталну дјелатности из члана 14 става 1 тачака а), б) и с) Закона, доходак утврђује на основу пословних књига и других евиденција прописаних чланом 20 Закона, које се могу водити и у електронској форми, с тим да је порески обвезник по истеку пореског периода дужан да их закључи, одштампа и потпише.

(2) Пословне књиге и евиденције из става 1 овог члана су:

- а) књига прихода и расхода (образац КПР);
- б) књига промета (образац КП);
- с) пописна листа дуготрајне имовине (образац ПЛДИ);
- д) евиденција о потраживањима и обавезама (образац ЕПО);
- е) књига набавке и употребе репроматеријала и готових производа (образац КРМ).

(3) Порески обвезници који порез плаћају у паушалном износу нису дужни да воде пословне књиге, осим пореских обвезника из члана 49 става 3 овог правилника, који су дужни да воде књигу промета (образац КП).

Члан 41

(Начин вођења и рокови чувања пословних књига)

(1) Пословне књиге се морају водити уредно, тачно и ажурно, а све пословне промјене морају бити евидентирани у пословним књигама најкасније до десетог у мјесецу за претходни мјесец.

(2) Пословне књиге се воде одвојено за сваки порески период.

(3) По истеку године порески обвезник је дужан да пословне књиге закључи и потпише.

(4) Ако порески обвезник обавља више самосталних дјелатности, пословне књиге и евиденције дужан је да води за сваку самосталну дјелатност одвојено.

(5) Пословне књиге и евиденције, укључујући и пратеће компјутерске евиденције и документацију на основу које се врши књижење, морају се чувати пет година од дана предаје пореске пријаве сачињене на основу тих пословних књига.

Члан 42

(Обавеза издавања рачуна)

(1) За сваку продају, односно обављену услугу, порески обвезник је дужан да изда рачун који мора садржавати најмање следеће податке:

- а) податке о издаваоцу рачуна: назив радње, податке о власнику, односно носиоцу заједничке дјелатности;
- б) податке о издвојеним пословним просторима, ако је промет обављен путем таквих простора;
- с) датум издавања рачуна;
- д) назив робе или услуге;
- е) јединичну цијену и укупан износ рачуна.

(2) Рачун се издаје у најмање два примјерка с тим да се један примјерак даје купцу, а други служи за књижење у пословним књигама.

(3) Обвезници пореза на доходак који обављају самосталну дјелатност, а који промет робе и услуга наплаћују готовински у промету на мало дувана, дуванских прерађевина, дневне штампе, лота и спортске прогнозе у киосцима, при продаји робе и услуга на пијацама и другим отвореним

просторима, нису дужни да издају рачуне али су дужни да сачине докуменат за унос података о укупном дневном промету у пословне књиге у виду дневног извјештаја који садржи податке о укупном дневном промету.

(4) Пијацама и отвореним просторима у смислу овог правилника сматрају се мјеста регистрована од стране надлежног органа као мјеста на којима се може вршити продаја робе и услуга крајњим потрошачима.

(5) Под продајом на отвореним просторима сматра се и продаја карата јавног превоза путницима, продаја других карата и осталих производа путем аутомата.

(6) Изузетно од става 1 овог члана, ако је лице регистровано и обавља дјелатност и као обвезник пореза на додатну вриједност, онда рачун садржи податке у складу с тим прописима.

Члан 43 **(Књига прихода и расхода)**

(1) Књига прихода и расхода – образац КПР је евиденција о дневним и укупним пословним приходима и расходима у пореском периоду.

(2) У књигу прихода и расхода уносе се општи подаци о пореском обвезнику, и то: име и презиме пореског обвезника, односно носиоца заједничке дјелатности, назив радње, јединствени идентификациони број, односно јединствени матични број грађана, адреса.

(3) У књигу прихода и расхода уносе се подаци о пословним приходима и расходим, и то:

- а) колоне од 1. до 6 – општи подаци;
- б) колона 7 – редни број промјене;
- с) колона 8 – датум настанка пословне промјене (остварења прихода и/или расхода);
- д) колона 9 – број документа, односно налога за књижење;
- е) колона 10 – опис документа за књижење као што је: рачун, извод са жиро-рачуна, попис чекова, записник о изузимању и улагању, обрачун и друго, на основу којег се саставља налог за књижење;
- ф) колона 11 – износ прихода наплаћених у готовини и чековима, а ако се накнадно утврди да примљени чек није наплатив, врши се исправка, односно сторно исказаних прихода;
- г) колона 12 – износ прихода наплаћених путем жиро-рачуна;
- х) колона 13 – износ прихода наплаћених у стварима, услугама или на други начин, у складу са Законом;
- и) колона 14 – порез на додатну вриједност који је садржан у приходима регистрованог ПДВ обвезника, наплаћеним накнадама, те примљеним стварима и услугама;
- ј) колона 15 – укупан приход – збир износа из колоне 11, 12 и 13 умањен за износ пореза на додатну вриједност;
- к) колона 16 – износ расхода у вези набавке робе / материјала;
- л) колона 17 – износ уплаћен на име бруто плата запослених;
- м) колона 18 – износ који је предузетник уплатио на име својих обавезних доприноса за себе и на исплаћене плате својих запослених;
- н) колона 19 – износ осталих пореско признатих расхода извршених у стварима, услугама, улагањима и других расхода у складу са Законом;
- о) колона 20 – порез на додатну вриједност садржан у расходима – регистрованог ПДВ обвезника, плаћеним у новцу, стварима или услугама;
- р) колона 21 – укупно пореско допустиви расходи – збир износа из колоне 16, 17, 18 и 19 умањен за износ пореза на додатну вриједност који је садржан у расходима из колоне 16.

(4) Порески обвезник је дужан да у књизи прихода и расхода или другим евиденцијама обезбиједи податке о дневном готовинском промету.

(5) Изузетно, порески обвезници који обављају самосталну дјелатност, а према прописима о порезу на додатну вриједност воде евиденцију о дневном готовинском промету, могу у колону 11 књиге

прихода и расхода готовински промет уносити у једном износу за цијели обрачунски период, и то у роковима прописаним за утврђивање обавезе пореза на додатну вриједност.

(6) У колоне 11, 12 и 13 књиге прихода и расхода уносе се подаци о укупним приходима с наплаћеним порезом на додатну вриједност, а у колоне 16, 17, 18 и 19 уносе се подаци о укупним пореско допустивим расходима, укључујући и плаћени порез на додатну вриједност.

(7) Обвезници пореза на додатну вриједност дужни су унос података у књигу прихода и расхода извршити у року прописаном за уплату пореза на додатну вриједност.

(8) Порески обвезник дужан је да води једну књигу прихода и расхода без обзира на број издвојених пословних простора.

(9) За заједничку дјелатност води се једна књига прихода и расхода без обзира на број издвојених пословних простора и број супредузетника.

(10) На крају пореског периода приходи и расходи се сабирају.

(11) Утврђеним износима укупних прихода и пореско допустивих расхода у случају отуђења или ликвидације, додају се пословни приходи и расходи према члановима 38 и 39 овог правилника, као и расходи отписа дуготрајне имовине утврђени у складу с члановима 34, 35 и 36 овог правилника.

Члан 44 (Књига промета)

(1) Порески обвезници који врше продају робе на мало или пружају услуге грађанима на више продајних мјеста, поред књиге прихода и расхода, дужни су да за свако продајно мјесто, радњу и слично воде књигу промета на обрасцу КП, ако податке о дневном готовинском промету за свако такво мјесто не обезбјеђују путем других евиденција прописаних посебним законима.

(2) Подаци о оствареном дневном приходу уносе се у књигу промета на крају радног дана, а најкасније прије почетка слjedeћег радног дана.

(3) У књигу промета уносе се општи подаци о пореском обвезнику, и то: име и презиме пореског обвезника, односно носиоца заједничке дјелатности, назив радње, јединствени идентификациони број, односно јединствени матични број грађана, адреса, подаци о издвојеним пословним просторима и слjedeћи подаци:

а) колоне од 1. до 7 – општи подаци;

б) колона 8 – редни број;

с) колона 9 – датум остварења готовинског прихода;

д) колона 10 – број документа, односно налога за књижење;

е) колона 11 – опис документа о приходима у готовини: рачун, извод са жиро-рачуна, попис чекова, тотал дневног промета из регистар-касе и слично;

ф) колона 12 – износ наплаћен у готовини и/или у чековима;

г) колона 13 – приходи наплаћени безготовински на основу испостављене фактуре;

х) колона 14 – збир износа из колоне 12 и 13.

(4) Износ из колоне 14 књиге промета сабира се са износима дневних промета остварених истог дана у другим издвојеним пословним просторима, односно сједишту предузетника и збирни износ се уноси у колону 11 књиге прихода и расхода.

Члан 45 (Пописна листа дуготрајне имовине)

(1) Порески обвезник је дужан да изврши попис и сачини пописну листу дуготрајне имовине на почетку обављања самосталне дјелатности и да је води за цијело вријеме обављања дјелатности.

(2) Попис дуготрајне имовине служи за утврђивање пословних расхода по основу отписа, односно амортизације дуготрајне имовине.

(3) Попис дуготрајне имовине врши се на обрасцу ПЛДИ који садржи сљедеће податке:

а) колоне од 1. до 3 – податке о пореском обвезнику, односно носиоцу заједничке дјелатности, и то: јединствени матични број грађана, име и презиме пореског обвезника, односно носиоца заједничке дјелатности и адресу пребивалишта;

б) колоне од 4. до 7 – податке о регистрованој дјелатности, и то: јединствени идентификациони број – ЈИБ, назив под којим је дјелатност регистрована, адресу сједишта дјелатности и ознаку основне дјелатности којом се обвезник бави;

с) податке о дуготрајној имовини – колоне од 8. до 17, и то:

1) колона 8 – редни број за сваку појединачно набављену или унесену ствар или право, а ако се ради о преносу ствари и права из прошлогодишњег пописа редни се бројеви уносе према новом попису;

2) колона 9 – назив ствари или права;

3) колона 10 – дан, мјесец и годину набавке или уноса ствари и/или права;

4) колона 11 – број документа;

5) колона 12 – набавну вриједност или трошкове производње ствари или права;

6) колона 13 – књиговодствену вриједност ствари или права која се преноси из колоне 17 прошлогодишњег пописа дуготрајне имовине, а за ствари или права која се набављају у току године у ову колону уноси се набавна вриједност из колоне 12;

7) колона 14 – вијек трајања дуготрајне имовине у коју је имовина сврстана према групи из члана 36 овог правилника;

8) колона 15 – стопу амортизације ствари или права до највише стопе амортизације утврђене чланом 36 овог правилника;

9) колона 16 – збир амортизације ствари или права који се израчунава тако што се набавна вриједност из колоне 12 помножи стопом амортизације из колоне 15 и подјели са 100, или се уписује збир једнократног отписа у години набавке или убрзаног отписа, а за ствари и права који су набављени, односно отуђени током године, износ отписа признаје се сразмјерно броју мјесеци коришћења, а израчунава се на сљедећи начин:

Износ из колоне 12 x стопа из колоне 15 x број мјесеци коришћења

12

гдје се као први мјесец коришћења узима мјесец који слиједи иза мјесеца у којем је ствар, односно право стављено у употребу, а као задњи мјесец коришћења узима се мјесец у којем је дошло до отуђења;

10) колона 17 – књиговодствена вриједност ствари или права на крају календарске године или мјесеца отуђења или уништења, која се израчунава тако да се од књиговодствене вриједности из колоне 13 одузме износ отписа из колоне 16.

(4) Изузетно од става 3 тачке с) алинеје 5) овог члана у случају уноса за који нема вјеродостојног документа о набавци уноси се процијењена тржишна вриједност, о чему је потребно сачинити записник са елементима на основу којих је извршена процјена, а ако се ради о некретнини, процијењена вриједност не може бити већа од вриједности утврђене од стране Пореске управе за потребе опорезивања некретнина, а ако се користи дио некретнине, као основни елеменат за утврђивање вриједности се користи корисна површина.

(5) Попис дуготрајне имовине саставља се за сваку календарску годину и закључује са стањем на дан 31. децембра текуће године.

(6) Закључно стање из колоне 17 за сваку ствар појединачно преписује се као почетно стање у колону 13 пописа дуготрајне имовине за сљедећу годину.

Члан 46 **(Евиденција потраживања и обавеза)**

(1) Порески обвезници дужни су да воде Евиденцију потраживања и обавеза о испостављеним и примљеним рачунима по основу испорука робе или услуга, те потраживања од капитала који се заснивају на обављању самосталне дјелатности, осим оних наплаћених или плаћених на начин који има карактеристике готовинског плаћања.

(2) Обавезе по основу набавке робе и услуга, те обавезе по основу капитала исказују се у попису обавеза, с тим што се код банковних кредита пописом обавеза сматрају мјесечни изводи са рачуна о узимању и враћању кредита.

(3) У попису потраживања морају се исказати сва потраживања пореског периода, до истека рока из члана 41 става 1 овог правилника.

(4) Евиденција потраживања и обавеза води се на обрасцу ЕПО који садржи податке о пореском обвезнику, и то: име и презиме пореског обвезника, односно носиоца заједничке дјелатности, адресу пребивалишта, назив и адресу сједишта радње, јединствени идентификациони број, односно јединствени матични број грађана, као и сљедеће:

а) колоне од 1. до 6 – опште податке;

б) колона 7 – редни број;

с) колона 8 – назив купца или добављача;

д) колоне од 9. до 13. преглед издатих рачуна који садржи: број рачуна, датум издавања и износ рачуна у КМ, датум и износ наплате рачуна;

е) колоне од 14. до 18. преглед примљених рачуна који садржи: број рачуна, датум пријема и износ рачуна за уплату, датум и износ уплате рачуна;

ф) колона 19 – редни број под којим је рачун евидентиран у књизи прихода и расхода.

(5) Евиденцију потраживања и обавеза нису дужна да воде лица која воде књигу улазних рачуна и књигу излазних рачуна по прописима за порез на додатну вриједност, ако у тим евиденцијама обезбјеђују прописане податке.

Члан 47 **(Књига набавке и употребе репроматеријала и готових производа – КРМ)**

(1) Књигу набавке и употребе репроматеријала и готових производа (у даљем тексту: КРМ) су дужни да воде сви порески обвезници – произвођачи.

(2) Произвођачем у смислу овог правилника сматра се порески обвезник који производи или прерађује материјале или уграђује резервне дијелове, а чији трошкови основног материјала, односно резервних дијелова у оствареном приходу у текућем пореском периоду учествују минимално 20%.

(3) КРМ се састоји од слободних листова – картица.

(4) За сваки набављени или произведени или на други начин добијени репроматеријал, односно резервни дио обвезник је дужан да води посебну картицу.

(5) Картица из ставова 3 и 4 овог члана садржи сљедеће податке: име и презиме пореског обвезника, односно носиоца заједничке дјелатности, адресу пребивалишта, назив радње, адресу сједишта радње, јединствени идентификациони број, односно јединствени матични број грађана, назив репроматеријала као и:

а) колона 8 – редни број;

б) колона 9 – датум улазног документа;

с) колона 10 – назив улазног документа: фактура, отпремница, записник и слично;

д) колона 11 – назив добављача;

е) колона 12 – улаз са потколоницама: 12а – јединица мјере, 12б – количина;

- f) колона 13 – излаз;
- g) колона 14 – стање.

(6) Порески обвезник је дужан да поступа у складу с нормативом репроматеријала који улази у готов производ утврђеним посебним прописима и да се придржава тог норматива, а да писани акт истакне на видном мјесту у просторији у којој се обавља дјелатност.

(7) Уколико је за одређену производну дјелатност другим законским актом утврђена обавеза вођења података из овог члана у том случају се неће водити КРМ.

Члан 48

(Утврђивање пореза на доходак од обртничке дјелатности и дјелатности сродних обртничким дјелатностима у паушалном износу)

(1) Пореском обвезнику који обавља самосталну дјелатност, одобриће се плаћање пореза на доходак у паушалном износу под условима утврђеним чланом 32 Закона, ако испуњава сљедеће критеријуме:

- a) ако обавља традиционалне старе занате или кућну радиност;
- b) ако обавља превозничку дјелатност само са једним превозним средством.

(2) Обвезник који обавља дјелатности из става 1 овог члана под наведеним условима, а жели да плаћа порез на доходак у паушалном износу, дужан је да Пореској управи поднесе захтјев за утврђивање мјесечног паушалног пореза уз доказ о испуњавању прописаних критеријума, и то најкасније шездесет (60) дана прије наредног периода опорезивања.

(3) Пореска управа је дужна да у року од тридесет (30) дана од дана подношења захтјева из става 2 овог члана обавијести подносиоца захтјева да ли може порез на доходак плаћати у паушалном износу или према одредбама члана 20 Закона.

(4) Под традиционалним старим занатима из става 1 тачке а) овог члана подразумијевају се: ковачко-поткивачке радње, поправка обуће, поправка сатова, мљевање житарица на традиционалан начин, поправка радио и ТВ пријемника, кројачка радња, израда грнчарије, прикупљање и продаја секундарних сировина, продаја употребљаваних ствари, пржење и продаја попкорн производа и сјемења за грицкање, сакупљање секундарних сировина, сакупљање шумског воћа и љековитих трава.

(5) Под кућном радиношћу из става 1 тачке а) овог члана подразумијевају се дјелатности које се обављају у домаћинству или преко удружења, као што су: израда гоблена, хеклани ручни радови, ручно плетени одјевни предмети, производи „народне медицине“ – народних травара, плетење предмета од прућа, производња меда, пекмеза, сушених производа, сирћета, услуге дораде производа за регистрована лица као нпр. лијепљење или ушивање дијела обуће или одјеће, вађење језгре из ораха, и слично.

(6) Паушално плаћање пореза ће бити одобрено само ако порески обвезник самосталне дјелатности запошљава највише једно лице.

Члан 49

(Плаћање пореза на доходак од обртничке дјелатности и дјелатности сродних обртничким дјелатностима у паушалном износу)

(1) Порески обвезници којима је одобрено плаћање пореза на доходак у паушалном износу, порез на доходак плаћају у сљедећим мјесечним износима:

- a) обвезници који обављају старе и традиционалне занате или кућну радиност 30,00 КМ;
- b) обвезници који обављају превоз путника само са једним средством превоза 50,00 КМ;
- c) обвезници који обављају превоз терета једним превозним средством носивости до осам тона 70,00 КМ.

(2) Утврђене мјесечне износе пореза обвезници из става 1 овог члана дужни су да уплате до десетог у мјесецу за претходни мјесец.

(3) Порески обвезници којима је одобрено плаћање пореза на доходак у паушалном износу, а који осим готовинског промета повремено с правним лицима остварују безготовински промет, дужни су поред паушалног мјесечног износа, плаћати и порез по одбитку 10% од сваког појединачног износа промета с правним лицима наплаћеног безготовински.

(4) Одбијени и уплаћени порез из става 3 овог члана од промета оствареног с правним лицем сматра се коначном пореском обавезом.

(5) Порески обвезници који порез на доходак од самосталне дјелатности плаћају у паушалном износу нису дужни да издају рачуне нити да воде пословне књиге прописане чланом 20 ставом 2 Закона, изузев пореских обвезника из става 3 овог члана, који су дужни да воде књигу промета на обрасцу КП и у њој евидентирају безготовински промет остварен с правним лицима.

Члан 50

(Утврђивање дохотка од пољопривредне дјелатности и шумарства)

(1) Доходак остварен од дјелатности обраде земљишта, експлоатације шумског богатства и употребе производа добијених обављањем тих дјелатности, као и продајом, односно замјеном тих производа у непрерађеном стању сматра се дохотком од самосталне дјелатности у пољопривреди и шумарству сходно члану 14 ставу 3 Закона.

(2) Доходак од пољопривредне и шумарске дјелатности опорезује се на исти начин као и дјелатност обрта и дјелатност сродна обрту, изузев дохотка из члана 48 овог правилника, ако је одобрено паушално плаћање пореза.

Члан 51

(Утврђивање дохотка од других самосталних дјелатности)

(1) Доходак од других самосталних дјелатности из члана 14 става 5 тачке b) Закона утврђује се у висини остварених прихода.

(2) На исти начин се утврђује сваки опорезиви доходак који не спада у доходак од несамосталног рада, доходак од самосталних дјелатности из члана 14 Закона, доходак од имовине и имовинских права, доходак од улагања капитала и доходак од наградних игара.

(3) Под дохотком од друге самосталне дјелатности сматра се и доходак од додјеле властитих дионица, опцијска куповина дионица или продаја опцијског права члановима управе који нису запослени у друштву, за добре резултате пословања.

(4) У случају да дионице из става 3 овог члана котирају на уређеном јавном тржишту, под дохотком се подразумијева тржишна вриједност дионица на дан додјеле властитих дионица, а у случају опције доходак је разлика између тржишне цијене и плаћеног износа на дан реализације опције.

(5) Уколико дионице из става 3 овог члана не котирају на јавном тржишту, онда се под дохотком подразумијева номинална вриједност дионице.

(6) Уколико се исплаћују приходи из чланова 6 и 7 Закона изнад пореско допуштеног износа опорезују се по одбитку као доходак од друге самосталне дјелатности, без умањења за расходе и за личне одбитке.

(7) Доходак из члана 14 става 5 тачке с) Закона утврђује се као разлика између остварених прихода и расхода утврђених чланом 16 ставовима 4 и 5 Закона, а може настати на основу: ауторске накнаде, уговора о дјелу, друге накнаде од повремених самосталних дјелатности.

(8) Под ауторским накнадама сматрају се приходи остварени као накнаде за коришћење или за право коришћења било којег ауторског права на књижевно, умјетничко или научно дјело, патент, заштитни знак, план, модел, тајне формуле или поступке, као и права сродна ауторском праву и права индустријске својине у складу с посебним законом, под условом да се та права не остварују у оквиру несамосталне дјелатности или самосталне дјелатности из члана 14 ставова 2 и 4 Закона.

(9) Приходи по основу дјелатности: трговачких путника, агената, аквизитера, спортских судија и делегата, тумача, преводилаца, туристичких радника, консултаната, судских вјештака, те других сличних дјелатности, сматрају се приходима од којих се утврђује доходак од повремене самосталне дјелатности под условом да порески обвезници примитке од тих дјелатности не остварују у радном односу с послодавцем, односно исплатиоцем дохотка од несамосталне дјелатности или да се не ради о приходима од којих се утврђује доходак од самосталне трајне дјелатности из члана 14 ставова 2, 3 и 4 Закона.

(10) Исплатиоци прихода од других самосталних дјелатности из члана 14 става 5 тачака б) и с) Закона су дужни за сваког обвезника којем је у пореском периоду извршена исплата по основу нпр. уговора о дјелу, ауторског хонорара или друга накнада, да сачине збирни годишњи преглед с подацима о обрачунатој, обустављеној и уплаћеној аконтацији пореза на доходак и да сачињени извјештај доставе сваком обвезнику до краја јануара за порески период.

ГЛАВА IV – УТВРЂИВАЊЕ ДОХОТКА ОД ИМОВИНЕ И ИМОВИНСКИХ ПРАВА

Члан 52

(Утврђивање дохотка од имовине и имовинских права)

(1) Доходак од изнајмљивања непокретне имовине представља разлику између прихода из члана 21 става 1 тачке а) Закона и расхода из члана 21 става 7 Закона.

(2) Доходак од изнајмљивања станова, соба и кревета путницима и туристима утврђује сам порески обвезник као разлику између прихода и расхода из члана 21 става 9 тачке б) Закона од сваке наплаћене најамнине, а у случају посредовања између обвезника и корисника услуге доходак утврђује посредник који има обавезе прописане за исплатиоца, а то су: утврђивање, обустава и уплата пореза на доходак.

(3) Доходак од изнајмљивања покретне имовине представља разлику између прихода из члана 21 става 1 тачке с) Закона и расхода из члана 21 става 7 Закона.

(4) Доходак од отуђења непокретне имовине представља разлику између прихода из члана 21 става 1 тачке б) Закона, оствареног продајом, замјеном и другим преносом власништва уз накнаду над непокретном имовином, и расхода из члана 21 става 6 Закона, а пореску основицу чини разлика између тржишне вриједности некретнине која се отуђује и која није служила за обављање самосталне дјелатности и њене набавне вриједности, односно цијене коштања увећане за раст произвођачких цијена индустријских производа, према подацима органа надлежног за статистику.

(5) Порески обвезници који обављају самосталну дјелатност отуђењем имовине остварују приходе које укључују у редовне приходе од самосталне дјелатности, а расход од отуђења имовине представља набавна вриједност умањена за исправку вриједности, односно амортизацију.

(6) Доходак од отуђења непокретности које су отуђене након три године од дана набавке, као и

доходак остварен отуђењем непокретности које су служиле за становање пореском обвезнику или члановима његове уже породице не опорезује се, као ни доходак настао у вези с насљеђем и поклоном до другог насљедног реда, доходак повезан са разводом брачних партнера и у вези са изузимањем по посебним прописима.

(7) Рок из става 6 овог члана почиње тећи од дана овјере уговора, односно од дана правоснажности другог документа о преносу.

(8) Доходак остварен изнајмљивањем опреме, транспортних возила и друге покретне имовине која служи за обављање самосталне дјелатности, не сматра се доходком од имовине и имовинских права већ се опорезује као доходак од обављања самосталне дјелатности.

(9) Имовинским правима сматрају се ауторска права, права индустријског власништва и друга имовинска права, према посебним прописима и овом правилнику.

(10) Ако се имовинска права уступају другима унутар самосталне дјелатности, доходак остварен по тој основи сматра се доходком од самосталних дјелатности, а не доходком од имовинских права.

(11) Доходак од имовинских права остварују ауторови сљедници ако стечена имовинска права уступају уз накнаду на одређени рок, а ограничено вријеме уступања права постоји и онда ако уговором рок престанка коришћења права није утврђен.

(12) Не ради се о доходу од имовинских права у случају ако аутори уступају право на властита ауторска дјела, већ се по тој основи утврђује доходак од самосталне дјелатности из члана 14 ставова 2 и 4 Закона, односно доходак од друге дјелатности из члана 14 става 5 тачке с) Закона.

(13) Уколико се лице које изнајмљује имовину и имовинска права на основу законских прописа региструје као обвезник пореза на додатну вриједност, у том случају је дужно да утврђује доходак на основу пословних књига, према одредбама члана 20 Закона.

(14) Доходак од отуђења имовинских права утврђује се као разлика између остварених прихода и стварно насталих расхода.

(15) Доходак од временски ограниченог уступања имовинских права утврђује се у проценту од 20% од прихода остварених по том основу.

(16) Порез од отуђења некретнина и имовинских права плаћа се према рјешењу пореског органа.

Члан 53

(Утврђивање дохотка од заједничке имовине и имовинских права)

(1) Доходак од заједничке имовине и имовинских права утврђује се у складу с члановима 21 и 22 Закона, односно када се доходак остварује у оквиру самосталне дјелатности, у складу с члановима 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 и 20 Закона.

(2) У случају остваривања заједничког дохотка од имовине и имовинских права, носилац заједничке имовине дужан је да Пореској управи поднесе годишњу пријаву о утврђеном порезу на доходак од заједничке имовине у року из члана 38 става 1 Закона.

ГЛАВА V – УТВРЂИВАЊЕ ДОХОТКА ОД УЛАГАЊА КАПИТАЛА И НАГРАДНИХ ИГАРА

Члан 54

(Утврђивање дохотка од улагања капитала)

- (1) Дохотком од улагања капитала сматрају се приходи физичких лица који се остварују од потраживања по основу датих зајмова, уступљени правном или физичком лицу.
- (2) Уколико обвезник пореза на доходак од самосталне дјелатности стиче приходе по основу датих зајмова у виду камате, накнаде и слично, онда ти приходи нису приходи од улагања капитала него приходи од самосталне дјелатности.
- (3) Исплатилац – самостални предузетник или правно лице обрачунава, обуставља и уплаћује порез на доходак од улагања капитала за пореског обвезника, с тим да основица не може бити нижа од основице која се добије примјеном минималне стопе прописане чланом 13 ставом 3 овог правилника.
- (4) Дохотком од улагања капитала не сматрају се приходи од камата на штедњу, на пологе по виђењу и орочене пологе, на средства на жиро-рачуну, текућим и девизним рачунима код банака, штедионица и штедно-кредитних задруга и приходи од камата по вриједносним хартијама издатим од стране Дистрикта, државе или ентитета.

Члан 55

(Утврђивање дохотка од наградних игара)

- (1) Наградна игра је таква врста игре која се приређује ради економске пропаганде и промоције, с тим да се учешће у игри не наплаћује посебно, а награда се исплаћује у производима, услугама или правима.
- (2) Дохотком од наградних игара, сходно одредби члана 6 става 1 тачке j) Закона, не сматрају се награде у новцу, стварима или правима за показано знање у квизовима и другим сличним такмичењима.
- (3) Основицу за обрачун пореза на доходак од наградних игара чини укупна вриједност награде, без умањења за износе из члана 24 става 2 Закона, као и за личне одбитке из члана 25 Закона.
- (4) Организатор наградних игара, дужан је да води евиденцију о наградама с подацима о добитнику, тржишној вриједности награде, и плаћеном порезу на доходак.
- (5) Плаћање пореза из овог члана неће се извршити ако је порез на доходак од наградних игара наплаћен по одредбама других прописа.

ГЛАВА VI – ЛИЧНИ ОДБИТАК И ПОРЕСКИ ГУБИТАК

Члан 56

(Лични одбитак)

- (1) Резидентни обвезник пореза на доходак, у складу с чланом 25 ставом 1 Закона, има право на основни лични одбитак у висини од 300,00 КМ мјесечно, односно 3.600,00 КМ годишње, осим у случају краћег пореског периода из члана 9 става 2 Закона, када порески обвезник има право на личне одбитке сразмјерно пореском периоду.

(2) Порески период може бити краћи у случају да резидент у току пореског периода постане нерезидент и обрнуто, као и у случају отпочињања, односно престанка обављања дјелатности или у случају рођења или смрти.

(3) У случају отпочињања обављања дјелатности у оквиру пореског периода, порески обвезник има право на пуни лични одбитак за цијели порески период, односно календарску годину, сходно пореској картици, ако до отпочињања дјелатности није имао статус издржаваног лица по основу чега је коришћен лични одбитак.

(4) Уколико је лице из става 3 овог члана имало статус издржаваног лица онда има право на лични одбитак за дио пореског периода, рачунајући од мјесеца у којем је почео обављати дјелатност, а ако дође до престанка обављања дјелатности у току календарске године, порески обвезник има право на пуни лични одбитак за цијелу годину сходно пореској картици, под условом да после престанка обављања дјелатности није имао статус издржаваног лица у смислу члана 25 Закона, за којег је коришћен лични одбитак.

(5) Уколико је порески обвезник по престанку обављања дјелатности стекао статус издржаваног лица, лични одбитак сходно својој пореској картици може да користи за краћи порески период.

(6) Резидентни порески обвезник има право и на личне одбитке по основу издржавања чланова уже породице и других лица по основу властитог инвалидитета или инвалидитета лица које издржава у складу с чланом 25 ставовима 2 и 3 Закона.

(7) Резидентни порески обвезник остварује право на лични одбитак у износу од 1.800 КМ годишње по основу издржавања лица – примаоца издржавања по уговору о доживотном издржавању, под условом да прималац доживотног издржавања не остварује приходе веће од основног личног одбитка.

(8) Резидентни порески обвезник остварује право на лични одбитак у износу највише до 1.800,00 КМ годишње по основу уплаћене премије за животно осигурање која има карактер штедње.

(9) Уколико су премије из става 8 овог члана уплаћене у инострану валуту, прерачунавање се врши по средњем курсу на последњи дан пореског периода.

(10) Када наступи осигурани случај наплаћени приходи се не сматрају доходком, а лични одбитак по овом основу се користи на основу доказа о плаћању премије за животно осигурање, а приликом подношења пореске пријаве.

(11) У складу с чланом 25 ставом 3 Закона, лицима са инвалидитетом сматрају се физичка лица којима је, на основу посебних прописа, рјешењем надлежног органа утврђено тјелесно оштећење и степен инвалидитета, ако инвалидитет којег је утврдио надлежни орган није утврђен у проценту него је другачије категорисан, као категорије инвалидности од I до X, у том случају се врши одговарајуће прерачунавање.

(12) У складу с чланом 25 ставом 5 Закона, издржаваним члановима уже породице сматрају се они чланови уже породице чији властити доходак и други приходи не прелазе износ од 3.600 КМ годишње, а приходи из чланова 6 и 7 Закона су без утицаја на утврђивање статуса издржаваног лица, осим ако збирно приходи из члана 6 тачака а) и б) и приходи из члана 7 тачке I), не прелазе износ од 3.600,00 КМ годишње.

(13) Право на личне одбитке из ставова 1, 2, 3, 4, 5, 6 и 7 овог члана, може се остварити само на основу пореске картице коју је пореском обвезнику на његов захтјев издала Пореска управа, а да би се искористила права по основу пореске картице, захтјев за издавање исте мора бити поднесен Пореској управи најкасније до истека пореског периода за који се користе права по основу картице.

(14) Обвезник пореза на доходак од несамосталне дјелатности право на умањење пореске основице за одговарајући износ личних одбитака из ставова 1, 2, 3, 4, 5, 6 и 7 овог члана може остварити већ у току пореског периода код утврђивања мјесечних аконтација пореза на доходак тј. код обрачунавања пореза на исплаћену плату или по истеку пореског периода на основу годишње пореске пријаве, односно при утврђивању годишње основице пореза на доходак за протекли порески период.

(15) Резидентни обвезници пореза на доходак по основу самосталних дјелатности или по основу имовине и имовинских права, осим оних којима је порез на доходак обрачунат и наплаћен као коначна пореска обвеза по одбитку и за које се не подноси пореска пријава, личне одбитке из ставова 1, 2, 3, 4, 5, 6 и 7 овог члана могу утврдити на основу пореске картице из става 13 овог члана и узети га у обзир код утврђивања годишње основице пореза на доходак за протекли порески период.

(16) Ако два члана или више чланова уже породице који остварују опорезиви доходак и заједнички од својих примања издржавају друге чланове уже породице, могу на властити захтјев лични одбитак за издржаване чланове породице дијелити у омјеру који искажу у захтјеву за издавање пореских картица на обрасцу ЗПК.

Члан 57 **(Порески губитак)**

(1) Порески губитак остварен обављањем самосталних дјелатности или по основу имовине, који се не може надокнадити у цијелости или дјелимично, односно одбити од доходака остварених у истом пореском периоду по основу других извора, може се пренијети у наредни порески период и одбити од дохотка оствареног у том пореском периоду, а остварени губитак може се преносити највише у пет наредних пореских периода.

(2) Ако губици настају више година узастопно, прво се подмирују они губици који су први и настали, а пренесени губитак из протеклих пореских периода одбија се прије личних одбитака из члана 25 Закона.

(3) Порески губитак који резидент Дистрикта оствари у сталном мјесту пословања ван Дистрикта не може се одбити од дохотка који он оствари у Дистрикту.

(4) Порески губитак који нерезидент Дистрикта оствари ван Дистрикта не може се одбити од дохотка који он оствари у Дистрикту.

ГЛАВА VII – ПОСТУПАК УТВРЂИВАЊА И ПЛАЋАЊА ПОРЕЗА НА ДОХОДАК

Члан 58 **(Порези који се плаћају по одбитку и подношење пореске пријаве)**

(1) Порези који се плаћају по одбитку су:

- a) порез на доходак од несамосталног рада;
- b) порез на доходак од друге самосталне дјелатности;
- c) порез на доходак од самосталне дјелатности нерезидента уколико се доходак не може приписати сталној јединици;
- d) порез на доходак од капитала, ако се не сматра дохотком од самосталне дјелатности;
- e) порез на доходак од временски ограниченог уступања имовинских права;
- f) порез на доходак од наградних игара;
- g) порез од изнајмљивања кућа, станова, соба и кревета путницима и туристима путем посредника; и
- h) порез на приходе изнад износа који су пореско дозвољени из чланова 6 и 7 Закона.

(2) Дохоци из става 1 овог члан који се опорезују по одбитку третирају се на сљедећи начин:

а) приликом обрачуна и исплате доходака у оквиру периода опорезивања на које се порез плаћа по одбитку не могу се користити лични одбици ради умањења опорезивог доходака, осим приликом исплате доходака од несамоствалног рада;

б) порески обвезник није дужан поднијети пореску пријаву за доходак ако је остварен само по једном основу и од једног исплатиоца и ако је од стране исплатиоца порез правилно обрачунат, обустављен и уплаћен на прописани рачун, и то за:

- 1) доходак од несамоствалног рада којег је порески обвезник остварио код једног послодавца, осим доходака од несамоствалног рада који је остварио порески обвезник из члана 4 става 1 тачака б), с), д), е), ф) и г) Закона и осим доходака од несамоствалног рада лица које доходак од несамоствалног рада добија директно из иностранства;
- 2) доходак од других самоствалних дјелатности из члана 14 става 5;
- 3) доходак од временски ограниченог уступања имовинских права у складу с чланом 22 Закона; и
- 4) приход изнад износа који су пореско дозвољени из чланова 6 и 7 Закона.

(3) Порески обвезник ако је остварио доходак по једном основу из става 2 тачке б) овог члана може поднијети пореску пријаву ако жели, због коришћења неискоришћеног личног одбитка или других права, али ако је остварио доходак по два или више основа из става 2 тачке б) овог члана, порески обвезник је дужан да поднесе пореску пријаву.

(4) Ако порески обвезник из става 3 овог члана поднесе пореску пријаву зато што жели или зато што је дужан то да учини у пореској пријави је дужан приказати сав доходак из овог члана и члана 59 Правилника, осим ако уврштавање неког доходака није изричито изузето.

(5) Не подноси се пореска пријава и не уврштава се у опорезиви доходак из става 1 овог члана: остварени доходак од капитала и доходак од наградиних игара, као и доходак од изнајмљивања кућа, станова, соба и кревета путницима и туристима путем посредника, ако порески обвезник подноси пореску пријаву по основу доходака из овог члана.

Члан 59

(Порези који се плаћају аконтативно и подношење пореске пријаве)

(1) Аконтативно се плаћају слjedeћи порези на доходак:

- а) порез на доходак од самоствалне дјелатности: доходак од обрта и дјелатности сродних обрту, пољопривреде и шумарства и доходак од слободних занимања;
- б) доходак од имовине, непокретне и покретне, који се остварује наплатом најамнине у складу с чланом 33 ставом 1 Закона;
- с) доходак од имовине опорезив као доходак од самоствалне дјелатности;
- д) доходак од отуђења некретнина ако је отуђено више од три некретнине у року од пет година, који се тада третира као доходак од самоствалне дјелатности;
- е) доходак од отуђења некретнина, осим некретнина из члана 21 става 11 Закона; и
- ф) доходак од временски ограниченог уступања имовинских права, ако се опорезује као доходак од самоствалне дјелатности у складу с чланом 22 ставом 2 Закона.

(2) Ако је остварен доходак по једној или више тачака из става 1 овог члана подношење пореске пријаве је обавезно.

(3) У пореску пријаву се обавезно уносе сви дохоци из става 1 овог члана, као и дохоци из члана 58 става 2 тачке б) овог правилника на које је порез плаћен по одбитку.

(4) У пореску пријаву се не укључују слjedeћи дохоци из овог члана и члана 58 овог правилника: доходак од имовине који је остварен изнајмљивањем кућа, станова, соба и кревета путницима и туристима, доходак од капитала, доходак од наградиних игара, доходак од отуђења имовинских права ако то није у оквиру самоствалне дјелатности, доходак од уступања имовинских права ако се порез плаћа по одбитку, доходак нерезидената на који је плаћен порез по одбитку и паушално утврђени порез.

(5) Изузетно од овог члана и члана 58 овог правилника, порески обвезник је дужан да поднесе пореску пријаву ако то затражи Пореска управа.

(6) Умањење опорезивог дохотка из овог члана за личне одбитке могуће је тек на крају пореског периода у поступку подношења пореске пријаве.

Члан 60

(Опорезивање дохотка који остваре нерезиденти на подручју Дистрикта)

(1) Резидентни исплатиоци који доходак исплаћују нерезидентним пореским обвезницима с пребивалиштем у иностранству по основу извршених услуга у Дистрикту, а који немају стално мјесто пословања у Дистрикту, дужни су на вриједност услуге при исплати прихода обрачунати, обуставити и уплатити порез на доходак по стопи од 10% у складу са одредбама Закона.

(2) На захтјев нерезидента Пореска управа је дужна да нерезиденту изда потврду о плаћеном порезу на доходак у Дистрикту.

(3) Резидентни исплатиоци дохотка који врше исплату дохотка нерезидентним пореским обвезницима који имају пребивалиште у државама с којима Босна и Херцеговина има закључен и ратификован међународни уговор о избјегавању двоструког опорезивања, дужни су приликом исплате обрачунати, обуставити и уплатити порез на доходак на начин утврђен међународним уговором.

Члан 61

(Подношење мјесечне пријаве)

Исплатилац или друго лице је дужан да поднесе Пореској управи до 15. у мјесецу за претходни мјесец у којем је настала обавеза плаћања пореза и доприноса сљедеће обрасце:

- а) мјесечни извјештај о исплаћеним платама – МИП-1023;
- б) аконтацију пореза по одбитку за повремене самосталне дјелатности – АУГ-1031;
- с) аконтацију пореза по одбитку на приходе од других самосталних дјелатности – АСД-1032;
- д) пријаву пореза на доходак од улагања капитала и добитака од наградних игара и порез по одбитку нерезидената на приходе од повременог обављања самосталне дјелатности – ПДН-1033;
- е) пријаву пореза на приход од имовине и имовинских права – ПИП-1034;
- ф) спецификацију уз уплату доприноса предузетника – СПР-2002.

ГЛАВА VIII – ГОДИШЊИ ОБРАЧУН ПОРЕЗА НА ДОХОДАК

Члан 62

(Годишња пореска пријава)

(1) Порез на доходак коначно се утврђује на основу годишње пореске пријаве коју је порески обвезник дужан да поднесе до краја фебруара текуће за претходну годину у складу с чланом 38 Закона и члановима 58 и 59 Правилника.

(2) Резидентни порески обвезници подносе годишњу пореску пријаву за доходак остварен у Дистрикту и ван Дистрикта, а нерезидентни порески обвезници само за доходак остварен у Дистрикту.

(3) Ако у оквиру периода опорезивања нерезидент постане резидентом или обрнуто у прилогу годишње пријаве обвезник је дужан да искаже доходак по појединим периодима остварења дохотка, а за оба периода се подноси једна пореска пријава.

(4) Носилац заједничке дјелатности и носилац заједничке имовине и имовинских права дужни су да сачине годишњу пријаву дохотка од заједничке дјелатности на обрасцу ГПЗ и да је доставе Пореској управи, најкасније у року из става 1 овог члана.

Члан 63

(Садржај годишње пореске пријаве)

Годишња пореска пријава пореза на доходак састоји се из следећих пет дијелова:

- а) први дио садржи следеће податке о пореском обвезнику: јединствени матични број грађана, презиме и име, адресу пребивалишта, врста пријаве, кућицу за ознаку у вези са измјеном контакт података, порески период, број телефона и мејл адресу;
- б) други дио садржи податке о износима доходака – губитака по врсти, односно извору прихода и укупно;
- с) трећи дио садржи податке о укупном износу личног одбитка за који порески обвезник може умањити пореску основицу за порески период за који подноси пореску пријаву, као и податке о износима личних одбитака утврђених на основу укупног фактора исказаног у пореској картици, као и податке о појединачним личним одбицима прописаним чланом 25 Закона, које порески обвезник може одбити на основу вјеродостојне документације коју је обавезан да приложи уз поднесену годишњу пореску пријаву;
- д) четврти дио садржи податке о утврђивању укупног годишњег дохотка – губитка, пореске основице, износа пореске обавезе, износа аконтација уплаћених у току пореског периода, те евентуалне разлике више или мање уплаћеног пореза за порески период за који се подноси пореска пријава;
- е) пети дио пореске пријаве садржи изјаву пореског обвезника о тачности и вјеродостојности података исказаних у пореској пријави, као и његов потпис и датум када је пријава сачињена.

Члан 64

(Прилози уз годишњу пореску пријаву)

Порески обвезник дужан је уз годишњу пријаву да приложи следећу документацију:

- а) за доходак од несамосталне дјелатности, и доходак од самосталне дјелатности чланова представничког органа власти, ако се ради о радном односу, фотокопију годишњег извјештаја на обрасцу ГИП;
- б) за доходак од самосталне дјелатности обрта и дјелатности сличних обрту, слободних занимања, пољопривреде и шумарства:
 - 1) спецификацију за утврђивање дохотка од самосталне дјелатности на обрасцу СПР;
 - 2) пописну листу дуготрајне имовине на обрасцу ПЛДИ;
 - 3) уговоре и документацију о отуђењу дјелатности;
 - 4) документацију о удјелу у заједничком дохотку;
 - 5) доказе о новозапосленим радницима и исплаћеним платама;
- с) за доходак од друге самосталне дјелатности из члана 14 става 5 Закона, годишњи извјештај исплатиоца дохотка о обрачунатом, обустављеном и уплаћеном порезу по одбитку;
- д) за доходак од имовине, уговоре о закупу и преглед прихода и расхода, ако се расходи не утврђују у проценту од наплаћеног прихода;
- е) за доходак којег оствари обвезник из члана 4 става 1 Закона, доказ о оствареном дохотку и плаћеном порезу, а за доходак остварен и опорезован у иностранству, доказ о оствареном дохотку и плаћеном порезу у иностранству;
- ф) потврде о плаћеним премијама за животно осигурање.

Члан 65

(Садржај годишње пријаве дохотка од заједничког обављања дјелатности)

(1) Пријава дохотка од заједничке дјелатности садржи следеће податке:

- а) назив и адресу сједишта заједничке дјелатности;
- б) име и презиме пореског обвезника, односно носиоца заједничке дјелатности, назив радње, јединствени идентификациони број, односно јединствени матични број грађана, адресу пребивалишта носиоца заједничке дјелатности сваког супредузетника;

- с) износ заједничког дохотка утврђеног на основу пословних књига које се воде за заједничку дјелатност, односно за заједничку имовину и имовинска права;
- д) расподелу заједничког дохотка на супредузетнике према учешћу сваког од њих у заједничком дохотку и износу удјела сваког супредузетника у заједничком дохотку;
- е) попис прилога уз заједничку пореску пријаву.

(2) Уз годишњу пореску пријаву дохотка од заједничке дјелатности треба доставити:

- а) уговоре и другу документацију о заједничкој дјелатности и односима између супредузетника ако раније није достављена Пореској управи;
- б) уговоре и другу документацију о отуђењу заједничке дјелатности, ако се дјелатност не наставља;
- с) преглед пословних прихода и расхода ако се не воде пословне књиге;
- д) попис дуготрајне имовине;
- е) извод из пословних књига с подацима о укупним приходима и укупним расходима и податак о укупном броју запослених са стањем на дан 31. децембра.

Члан 66

(Порески период за који се доходак утврђује)

(1) Порез на доходак утврђује се и обрачунава за календарску годину, или за краћи порески период.

(2) Ако у току календарске године резидентни порески обвезник постане нерезидентни порески обвезник или нерезидентни порески обвезник постане резидентни порески обвезник, дужан је да у прилогу пореске пријаве да податке о појединим периодима остварења дохотка, с тим да се за оба периода израђује један годишњи обрачун.

Члан 67

(Утврђивање годишњег пореза на доходак)

(1) Од утврђеног годишњег пореза на доходак одбијају се аконтације које су уплаћене у току пореског периода за облике дохотка који су исказани у годишњој пореској пријави, и то по основу:

- а) дохотка од несамосталне дјелатности које је обрачунао, обуставио и уплатио послодавац или сам порески обвезник, као и друге самосталне дјелатности чланова представничког органа власти;
- б) дохотка од самосталних дјелатности, односно дохотка од обрта и дјелатности сродних обрту, осим дохотка који се паушално опорезује;
- с) дохотка од других самосталних дјелатности;
- д) дохотка од имовине на који се у току пореског периода плаћа аконтација пореза и за који се подноси пореска пријава;
- е) плаћени порез ван Дистрикта који се може урачунати у складу с чланом 37 ставом 5 Закона.

(2) Неискоришћена права по основу личних одбитака из члана 25 Закона, као и права из члана 37 става 3 Закона не могу се преносити у наредни порески период.

Члан 68

(Признавање пореза на доходак плаћеног ван Дистрикта – порески кредит)

(1) Порез који резидентни порески обвезник плати на доходак који оствари ван подручја Дистрикта, признаће се као плаћени порез на доходак у Дистрикту, до износа који би на тај доходак обвезник био дужан да плати према одредбама Закона о порезу на доходак, осим ако уговорима о избјегавању двоструког опорезивања није другачије одређено.

(2) Порез плаћен ван Дистрикта третира се као порез плаћен у Дистрикту а може се признати само на основу потврде надлежног пореског органа, и то под условом да је доходак ван Дистрикта укључен у пореску пријаву и да је тај доходак опорезив по Закону.

(3) Износи пореза плаћеног у иностранству прерачунавају се у конвертибилне марке примјеном средњег курса Централне банке БиХ на дан утврђивања пореза.

(4) Урачунавање плаћеног пореза ван Дистрикта врши се приликом годишњег обрачуна пореза на доходак и исказује се у поднесеној годишњој пореској пријави.

Члан 69 **(Исплате у готовом новцу)**

(1) У складу с чланом 42 Закона законодавни орган Дистрикта, судске власти и управе, те други државни органи, заводи, непрофитне организације, предузетници – правна и физичка лица послодавци и исплатиоци прихода, дужни су да пореским обвезницима исплате прихода који се сматрају дохотком врше на њихов рачун код организације овлашћене за платни промет.

(2) Изузетно од става 1 овог члана, пореским обвезницима могу се исплатити у готовом новцу:

- a) доходак од несамоствалног рада;
- b) приходи који се према члану 6 Закона не сматрају дохотком;
- c) приходи на које се према члану 7 Закона, не плаћа порез на доходак;
- d) доходак од улагања капитала;
- e) доходак од награда игара;
- f) доходак од издавања станова;
- g) исплате на име откупа секундарних сировина и отпада уз услов да сакупљање секундарних сировина и отпада није трајна самостална дјелатност обвезника у складу с чланом 13 Закона;
- h) исплата накнада за продате личне ствари физичких лица које нису служиле за обављање дјелатности;
- i) приходе које остварују малољетна лица до завршетка редовног школовања од обављања сезонских послова у пољопривреди, продаје новина, улазница, пописивања, анкетања, читавања бројила и слично, од аматерског учествовања у раду културно-умјетничких друштава и слично, под условом да ови приходи код једног исплатиоца не прелазе 1.000 КМ годишње;
- j) исплате на име откупа пољопривредних производа, ако их откупљује обвезник за обављање производне дјелатности.

(3) Исплате у готовом новцу у облику новчаница и кованица могу се вршити до износа од 300,00 КМ мјесечно код једног исплатиоца за дохотке из става 2 тачака a), b), c), d), e), f), g), h) и j) овог члана.

(4) Исплатама у готовом новцу, у смислу закона, сматра се непосредна предаја готовог новца: новчаница и кованица, исплата чеком, исплата на штедну књижицу, као и све друге исплате извршене непосредно, односно мимо рачуна пореских обвезника отворених код овлашћених организација за послове платног промета.

ТРЕЋИ ДИО – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 70 **(Прелазна одредба)**

Ступањем на снагу овог правилника и Закона, порески обвезници су дужни да изврше попис и закључна књижења пословних промјена у пословним књигама, које су важиле до ступања на снагу овог правилника и Закона, те закључна стања пренијети у пословне књиге прописане овим правилником и Законом.

Члан 71 **(Саставни дио Правилника)**

(1) Саставни дио овог правилника су обрасци:

- a) Захтјев за издавање пореске картице (ЗПК-1001);
- b) Пореска картица (ПК-1002);

- c) Обрачунски лист плата (ОЛП-1021);
- d) Годишњи извјештај о укупно исплаћеним платама и другим личним примањима (ГИ-1022);
- e) Мјесечни извјештај о исплаћеним платама (МИП-1023);
- f) Аконтација пореза по одбитку за повремене самосталне дјелатности (АУГ-1031);
- g) Аконтација пореза по одбитку на приходе од других самосталних дјелатности (АСД-1032);
- h) Пријава пореза на доходак од улагања капитала и добитака од награђних игара и порез по одбитку нерезидената на приходе од повремених обављања самосталне дјелатности (ПДН-1033);
- i) Пријава пореза на приход од имовине и имовинских права (ПИП-1034);
- j) Годишња пријава пореза на доходак (ГПД-1051);
- k) Годишња пријава дохотка од заједничког обављања самосталне дјелатности (ГПЗ-1052);
- l) Спецификација за утврђивање дохотка од самосталне дјелатности (СПР-1053);
- m) Преглед прихода и расхода од изнајмљивања непокретне имовине (ПРИМ-1054);
- n) Захтјев за утврђивање мјесечног паушалног пореза (ЗМП-1055);
- o) Спецификација уз уплату доприноса предузетника (СПР-2002).

(2) Саставни дио овог правилника су књиге које воде порески обвезници и минимум информација које те књиге садрже, и то:

- a) Књига прихода и расхода (КПР-1041);
- b) Књига промета (КП- 1042);
- c) Пописна листа дуготрајне имовине (ПЛДИ-1043);
- d) Евиденција потраживања и обавеза (ЕПО-1044);
- e) Књига набавке и употребе репроматеријала и готових производа (КРМ-1045).

Члан 72

(Стављање ван снаге)

Ступањем на снагу овог правилника стављају се ван снаге Правилник о одбитку пореза на доходак (ПП ДОХ-2) („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 23/03) и Општи правилник о спровођењу закона о порезу на доходак (ПП ДОХ-1), одредбе које се односе на порез на доходак („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 4/05).

Члан 73

(Ступање на снагу)

Овај правилник ступа на снагу даном доношења и биће објављен у Службеним гласнику Брчко дистрикта БиХ.

Број: 02- 04.1-72/11

Брчко, 16. марта 2011. године

Директор Дирекције
Мато Лучић, дипл. ек., с.р